

Avusturya, Berlin - Roma mihverine cephe mi alacak?

Avusturya Cumhurreisi, dün Peşteye gitti. İtalya ve Almanya, müzakereleri dikkatle takip ediyor

Alman Hariciye Nazırı Romada

Yugoslavya makatları 15

Ağaççılık

Falih Rifki ATAY

Bosna ormanlarında bütün hususi konturuları tasfiye ediyor. Maksadımız bu ormanlarda işletmeyi devletleştirmektir. Tecrübe bize öğretmiştir ki müteahhit ormanı işletmez, yer! Hâdiseler yalnız Slovenya'da değişiyor. Ağaç vergisi onların kalblerine sinmiştir.

Türkiye hükümetine, orman işletmelerini devletleştirme hakkını veren kanundan bahsettiğim vakit, müteahhis: — Bizden daha mesutsunuz, dedi. Bizde daha kestirme bir çare bulamadık. Fakat henüz satın alamadığımız bir çok kontratlar var.

Müteahhis şu ilâve etti:

— Yeni devlet işletmelerimizdeki tecrübeler göre size bir tavsiyede bulunayım: Baltayı çıkaralım ormanlara bürokrasiyi sokmayalım! Bu çeşit devlet işletmelerinde ticari zihniyet ve geniş bir hareket serbestliği hüküm sürmelidir. Biz hâlâ memuriyetçilik zararları çekiyoruz ve hususi teşebbüs sahiplerinin tenkidlerine hak kazandığımız oluyor.

Devlet işletmelerine ticaret tekniğini tatbik eden bankalar sistemi bulununcaya kadar, bizde de bu korku vardı. Şurası muhakkaktır ki her şey yüzde yüz devletleştirilen Sovyetler dahi, ticaret ve endüstri işlerini kapitalist işletmelerin tekniğine teslim etmeğe, onlarla devletin diğer hizmetleri arasındaki zaruri farkları tasdik etmeğe mecbur kalmışlardır.

Yugoslavya orman koruma devrini tamamlamıştır: henüz osmanlı âdetleri içinde yaşayan cennet vilâyetleri istisna olunursa, Yugoslavyanın diğer taraflarında geniş ormanlama planları tatbik olunmaktadır. Yugoslavlar bir çok gayretlerin iflâs etmiş olmasına rağmen, sarp ve kayalı Dalmasya dağlarını bile ağaçlamak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Teşebbüsleri bu dağlıkların vadi kıvrımlarında muvaffak da olmuşlardır.

Hemen her tarafta geniş ormanlıkların, büyümeğe, yetişmeğe bırakıldığı görülüyor. Belgrad şehrinin bütün etrafı için mühim ve geniş ormanlama planının bir kısmı başarılmıştır. Belgrad şiddetli rüzgâr sağnaklarından rahatsızdır: orman, sular gibi, rüzgârları da tanzim eder.

Belgrad şehri 1914 de bir ve iki katlı binalarla dolu bir Balkan kasabası idi. Gördüğümüz bütün yeni şehir, Ankara ile hemen hemen yaşıttır. Gerçi ilk zamanlarda tam bir plan yapılmamak ve inşaatların değişmez esaslarına uyulmamak yüzünden bir çok cehidler ve paralar ziyan olmuştur. Fakat mimarlar artık plan disiplini kurmağa muvaffak olmuşlardır. Eğer Belgrad'daki binalar, on seneden beri böyle bir disiplin içinde ve daha iyi sanatkarlara emanet edilerek yapılmış olsalardı, Belgrad şimdiki bir kaç misli Avrupa olacaktı. Geceğinin şu söylüyeyim ki Belgrad'ın bu hali, onu, İstanbul'un cumhuriyetten sonraki yeni mahallelerinden yüz kat daha garpli olmaktadır.

Fakat Vidinya ve Topçudere sirtlarından şehre ve etrafa bakıldığı vakit, yeşillik verilen ehemmiyet (Devamı ikinci sayfada)

Almanya Habeşistandan Toprak mı Verilecek?

Budapeşte, 3 (A.A.) — Avusturya Reisisumhuru Miklas ile refi-kası bugün saat 10.30 da buraya gelmişlerdir.

Miklas, Büyük Harptenberi Budapeşteyi ziyaret eden ilk hükümet reisidir. Bir kaç hafta sonra İtalyan hükümdarları da Peşte'yi ziyaret edeceklerdir.

Siyasi mahafil, bu ziyaretlerin Roma protokollarının hayatiyetini isbat etmekte olduğunu kaydetmekte iseler de bazı mahafil de Avusturya - Macaristan ricalinin Prague'a yaklaşmak meselesini düşünmekte olduklarını söylemekte dirler.

Bu mahafil, başvekil Schuch-nigg'in Avusturya hesabına böyle bir yaklaşmayı arzu etmiş olduğunu ve Darany'nin de kabul edilmesi müskül oluyacak şartlarla Macaristan için bu yaklaşmayı istediğini ilâve etmektedirler.

Buna mukabil salâhiyetler mahafil, Miklas tarafından yapılan ziyaretin geçen sondağında Amiral Horthy tarafından yapılan ziyaretin

Bu ay içinde Peşteyi ziyaret edecek olan İtalyan Kralı Victor Emanuel

iadesinden ibaret bir protokol ziyareti olduğu noktasında ısrar etmektedirler.

Bu ziyaret neticesinde mühim bir (Devamı 2 inci sayfada)

Irak Hariciye Veziri dün memleketine döndü

Misafir Irak Nazırı dün uğurlanırken

Üç gündenberi şehrimizde bulunan dost Irak hükümetinin kıymetli Hariciye Nazırı Naci Asil dün sabah saat 9 da Toros ekspresine bağlanan hususi bir vagonla memleketine hareket etmiştir. Naci Asil ile birlikte Irakın Ankara sefiri Naci Şevket te Ankaraya

gitmiştir. Dost Hariciye Nazırı bu sabah otelden çıkarak Tophane rihimından hususi motörle Haydarpaşaya geçmiş ve burada Vali Muhiddin Üstündağ ile Vilâyet Belediye ve askeri erkânla birçok zevat tarafından uğurlanmıştır. Nazır doğruca Halebe gitmektedir.

Tekirdağında ölen Macar asilzadesi için heykel

Dün Peştede yapılan törende elçimiz B. Behiç de bulundu ve şerefine bir ziyafet verildi

Budapeşte, 3 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Dün Kral naibi B. Horthy'nin huzuru ile bundan tam ikiyüz sene evvel Tekirdağında ölen Dük François Rakoczi'nin at üzerinde bir heykeli açılmış ve bu açılış töreninde kültür nazırı B. Homan bir nutuk söylemiştir. Türkiye Elçisi B. Behiç heykeli bir çelenk koymuştur. Başvekil Müteveffa Macar Barczy bu münasebetle Türk elçisi B. Behiç şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Açık Söz — Dük François Rak-

oczi; Türklerin Viyana Kapılarında kadar ilerlediği devirde Türklerin yüksek esaletininkidir ederek Osmanlılara iltica etmiştir. Osmanlı hükümdarı tarafından çok büyük bir hüsnü kabul güren Dük Rakocziye Tekirdağında ikametini tercih etmiş ve son günlerini de burada geçirmiştir. Malum olduğu üzere 1933 de Ankaraya gelen Müteveffa Macar Başvekil Gömbös de Tekirdağ'a giderek Dük Rakoczi'nin oturduğu ve öldüğü evi ziyaret ederek hatıra tasiz etmiştir.

Bu ne vahşet

Franko, kadın ve çocukların kurtarılmasını protesto etti!

İtalyan kıtaları yeni bir mağlûbiyete uğradılar Asiler Bilbaoyu da yakacaklarını söylüyorlar

Malî Piyasalar

Geçen hafta büyük Bir fırtına hüküm sürdü

Paris, 3 (A.A.) — Geçen hafta bütün malî piyasalarda, hakikî bir fırtına hüküm sürmüştü ve Budapeşte ve Prague gibi ikinci derecedeki piyasaları da silip sürmüştü. Bu şehirlerde silah müesseselerinin es-

Kamutayda

Kurtoğlunun mezbatası tasdik edildi

Ankara, 3 (A.A.) — Bugün Fikret Sılay'ı başkanlığında yapılan Kamutay toplantısında Siirt mebusluğuna seçilen Mehmet Ali Kurdoğlunun intihap mazbatası tasdik edilmiş ve ruznamede görülecek başka bir madde olmadıktan toplantıya nihayet verilmiştir.

Kamutay Çarşamba günü toplanacaktır.

Vekâlet erkânı Amelelik Yapacak

Berlin, 3 (A.A.) — Propaganda Bakanı Göbbels, bakanlık erkânının sıra ile iki ay tam bir amele gibi muhtelif işlerde çalışmalarını emretmiştir. Bunlar munhasıran amele ücretleriyle geçmek mecburiyetinde olacaklar ve hiç bir imtiyazdan istifade etmeyeceklerdir. Amelelik işlerindeki muvaffakiyet dereceleri terfilerinde müessir olacaktır.

Madam Simpson

Boşanma katiyet kesbetti, yarın evleniyor

Londra 3 (A.A.) — Mrs. Simpson'un talâkı kesbi katiyet etmiştir. Viyana 3 (A.A.) — Windsor dükası Paris'e gitmek üzere Appelsbach şatosundan ayrılmıştır.

Avusturya Reisisumhuru bir telgraf göndererek Avusturyada gördüğü misafirperverlikten dolayı derin teşekkürlerini bildirmiştir. Dükün bu sayahatı Fransa'da bulunmakta olan bayan simpson ile yaptığı bir telefon neticesinde kararlaştırılmıştır.

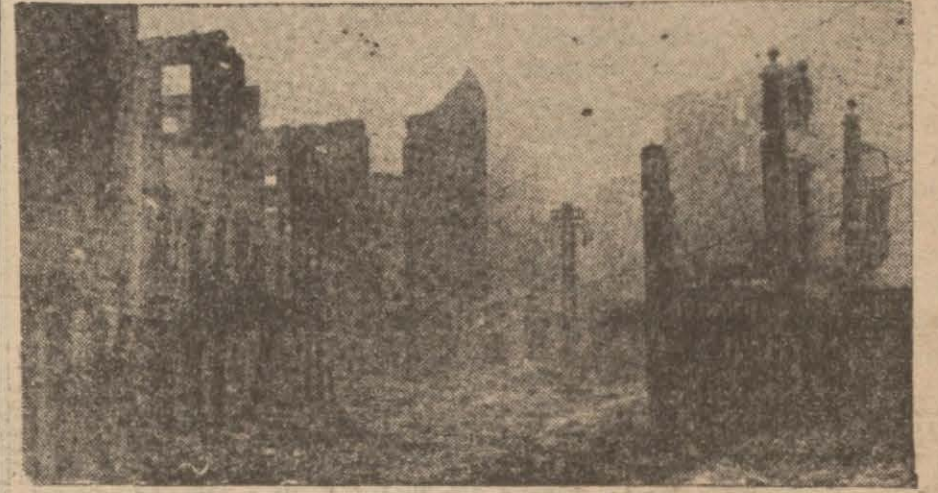
Kaçan katiller

Dün Adanadan yola çıkarıldılar

Adana, 3 Mayıs (Hususi muhabirimizden) — İstanbul tevkifhanesinden kaçan katil Abdullah ile Tevfiğin şehrimiz müddeumu-miliğinde yapılan istisvapları bitmiştir.

Firarilerden Tevfiğin üzerinde çıkan hüviyet cüzdanı Akşehirde doğmuş Mehmet Kemale, Abdullahın ise Uşaklı İsmail isimlerine tanzim edilmiştir ve ikisi de sahtedir.

Katiller bu sabah Jandarmaların muhafazası altında hapisneden alınarak İstanbul'a gönderilmek üzere trenle bindirilmişlerdir.

Baskların tarihi şehri Guernica şimdi işte bu harabedir

İspanyada Gernika şehrinin tahrip edilmesi İngilterede büyük bir infial ve nefret uyandırmıştır. Avam kamarasında mebuslar bu «Muazzam cinayet» hakkında Hariciye Nazırından istizahlarda bulunmuşlar ve bu hususta tahkikat açmasını kendisinden istemişlerdir.

Bütün gazeteler Gernika cinayetlerini şöyle takbih etmektedirler.

Bu sebepten iki muharip taraf arasında bir tavassuta girişilmesi fikri günden güne yol almakta ve kuvvetlenmektedir. Bundan bir müddet evvel Winston Çorçil'in ortaya atığı tavassut teklifi, şimdi zihinleri daha ziyade meşgul etmektedir.

«Deyli Herald» gazetesi, Gernika'ya yapılan hava baskını hakkında diyor ki:

— Bu baskın merhametsizce bir sürat ve isabetle yapılmıştır. Acaba Almanlar yeni yaptıkları tayyareleri bu şehrin üzerinde tecrübe mi kaktılar? Böyle bir itham varit olabilir.

Bilbao'ya gelince, bu şehirdeki kadın ve çocukların tahliyesine devam edilmektedir. İngiliz filosu nun tahliye yardımı temin edilmiştir. Çocukları yerleştirmek için Fransa ve İngilterede büyük binalar kiralanmıştır.

(Devamı ikinci sayfada)

Bayrağa saygı

Bayrak kanununa ait nizamname hazırlandı

Karada ve denizde, resmî daireler, evler, harp ve ticaret gemileri Türk bayrağını nasıl çekecekler?

— Yazısı 4 üncü sayfamızda —

Greta Garbo aç kaldı!

Holivutta dokuz büyük stüdyo kapılarını kapadı

— Yazısı ikinci sayfamızda —

Valdehanı cinayeti

Dostunu öldüren kadın cinayeti inkâr etti

Tıbbi Adli raporu ölümü intaceden yaranın maktul tarafından da yapılabileceğini bildiriyor

Şahitler Hâdiseyi Anlatıyorlar

Bu sabah Ağır Ceza Mahkemesinde esrarengiz bir cinayet davasının görülmesine başlanmıştır. Katlin suçlusu Emine Nedime isminde 36 yaşlarında genç ve güzel bir kadındır ve Mercan yokuşunda Valdehanında metresi ayakakabıcı İrfan bıcakla öldürmekten maznundur.

Davanın bu sabahki ilk celsesi münasebetle Ağır Ceza salonu merdivenlerine ve aşağı salona kadar kalabalık bir dinleyici ile dolmuştur.

Saat on buçuğa doğru Nedime; baştan aşağı siyahlar giymiş ve başına siyah bir başörtü örtmüştü ve

Nedimenin dostu maktul İrfan öldürülen dostu odasının önünde müteessir bir vaziyette jandarma (Lâfien sayfağı çeviriniz)

Tarihten reportajlar

Timur ve Yıldırım harbi

Yazan: NAKİ BORA

- 2 - []

Timurun yüksek elkapla Beyazıda hitap eden ve azamî tevazu gösteren mektubu padişahın gururunu arttırmakla başka bir iş görmemişti. Timurun sefirleri hünkârın tehdidimiz itapları ve muhakkerane bir cevabı ile geri çekildiler!

Timur, cevabı alınca "bu işin hal yolu muhakkak kılıca dayanacak, demekten kendini alamadı... Mamafî Yıldırım ile muhabereyi de kesmedi... Gönderdiği ikinci mektubuna da padişahı birinci cevabı tekrar etmek suretile mukabele gösterdi. Hattâ bu mektubun bir kısmı "biz, Osmanlı Türkleri, ülkemizi sığınan zavalıların geri vermemek âdetimizdir: Amma ki sen isterim deyi inat edersen bak, kendine güvenersen gel ve al..." şeklinde yazılmıştı. Bu yazı Timuru kızdırmak için kâfiydi. Fakat, prensipleri... Türklik uğruna hareket ettiği ferahları ne o acaktı?...

Timurla Yıldırım arasındaki mesele ve muhabere dünya üzerinde alâka ile takip ediliyordu... Osmanlılara civar hükümetlerde Yıldırımın bu yersiz ve şekilsiz gururu, tuhaf telâkkisi alışıyaşılıyor, Timur ülkesinde de, şehinşahın Sultanı Rum ile muhabereye girişi, umumi bir hayret uyandırıyor, Timurun dileğini zorla yerine getirmesi lâzımgeldiği dedikodu muvzuu oluyordu.

Timur üçüncü bir mektup yazdı; bu mektubunda yine mutak tekrim elkabını sıraladıktan sonra talebini de fedakârlık gösterdi ve Yıldırım:

"Tahiriye ile bana vermem dersin sen hudutların dışına at yahut kendin muhakeme ederek cezasını ver: Bugün beni tahkir eden yarın da seni tahkir eden halta müsâil fırsat bulursa sana karşı hareket etmekten çekinmeyecektir," şeklinde fikirler de yürüttü.

Timur muhafazasında suçlu yerine getirildi. İlk evrakın okunmasından sonra reis Nedime'nin hüviyetini tesbit etti ve sordu:

"Metresin İrfanı öldürmüşsün... Katil ile maznunsun, ne diyecek sin?"

Kadın ağır ağır ayağa kalktı ve katil bir lisânla:

"Hayır efendim... dedi. Yalan... Ben öldürmedim. Hem çok severdim ben onu... Nasıl öldürürüm?.. İrfan benim bir buçuk senelik metresimdir. İlk kocamdan ayrıldıktan sonra onu sevdim, beraber yaşamaya başladık... Ben, Yenice'de kebabçı dükkânı işletirim, malsahibi benim ve ben kendim çalışırım... Vak'a akşamı saat on sekiz buçukta Valide hanımdaki odamıza geldim... kapımızı çaldım... Odadan ayak sesi duyulmadan kapı açıldı. İrfan kapının aralığında üzerime yı - kıldı... Sarhoş zannettim ve "Ne oldu İrfancığım... sarıl boynuma" diye haykırdım. Kalkmadı ve kapı ağır açılmaz yeer yuvarlandı. Demek ben odaya gelmeden evvel yarananmış...

Suçlunun bu inkârından sonra reis istintaktaki ve hazırlık tahkikatındaki ifadesini okuttu. Nedime ilk ifadesinde; "Oda kapısı sürmeli idi." diyordu. Mahkemede ise kapı kendi kendine açıldı" demişti. Reis bu iki zıt ifadeye işaret etti. Maznun kadın mahkemede ifadesinin doğru olduğunu söyledi. Bilâhare adli tabibin ve Mörg Müdür-lüğünün, Adli Tıp İşleri kimyagerliğinin raporları okundu.

Bu raporlar, ucu sirri bir biçim 1,5 santimetre derinlikte bir yara ile "Şiryanı reevi,"i keserek ölümü intaç ettiğini ve maktulün ölümünden evvel rakı içmiş bulunduğunu bildiriyor ve yarının vaziyetine göre mevî intaç eden yarının "bizzat maktul tarafından yapılabileceğini," kaydediyordu.

Bu raporların okunması maznun Nedimeye rahat bir nefes aldırdı. Son cümleleri işidince yüzü biraz güldü, fakat bu çok sürmedi. Reis, Nedime ile beraber oturan Hamide ismindeki şahidin ifadesinin okunacağını bildirdi.

Bu ifade, kadının sözlerini ve raporları cerhediordu ve tamamen suçlunun aleyhinde idi.

Bundan sonra mahkemeye masına bağlandı. Dinde evrakın Hüseyin vak'ası sonrasındaki gününü söyledi. Muhakeme tahkikatının devamı için başka güne bırakıldı.

Mektupların teadüdü, Timurun hüsnü niyetle hareket ettiği ufak fakat ateşli Yıldırımın gururunu arttırdı. Bu son mektuba verdiği cevapta (" ki son cevap olmuştur ") kendi elkabını dalandıra dalandıra mektubun baş tarafına altın yıldızla yazdırmış bunun altına da Timurun unvanlarını tezyif mahiyetinde siyah mürekkeple ufak, silik olarak geçirmişti. Son mektubunda Yıldırım kendisinin böyle malâyânî sebeplerle rahatsız etmemesini, bir isteği varsa "er meydanında, kendisine cevap vermeğe hazır olmasını, bundan sonra vollaacağı elçilere lâyük oldukları cezayı vereceğini bildiriyor, ve tahkir mahiyetinde birçok küfürü de sözlerine ekliyordu...

Bu üçüncü mektubu alan Timur, topladığı askeri kurultayda kumandanlarına hazırlık emrini verdi... ve birkaç gün sonra da coşkun bir sel halinde yürüyüşe geçen büyük Asya ordusu cihangir kumandanları Timur'un kumandasında "Rum-eleri,"ne doğru akmağa başladı...

Ankara ovasında karşılaşılan iki ordunun muharebesi ancak bir gün sürdü... Güneş, ufka çekilirken aylardır uzayan muhaberelelerin sonu gelmiş, galip Timur ordusunun zafer senlikleri mağlûp ve esir Beyazın önünde acı levhalar resmetti. Timur önce Beyazı (yaptığı tahkirlere rağmen) bir hükümdara yakışacak şekilde izzet ile misafir tuttu... Bu muameleyi de süsümlal ile, kaçmağa teşebbüs eden Yıldırım la yük olduğu cevabı verdi... Bir demir kafese kapatılan Yıldırım esir bir kartal gibi hürriyetine ağlaya ağlaya bu kâfeste hayat verdi.

- SON -

(*) Birinci gazı dünkü sayımızdadır.

Yugoslavya mektupları: 5

Ağaççılık

(Birinci sahifeden devam) burada çalışanlara karşı insanda derin bir hürmet hissi uyandırıyor. Alabildiğine ormanlar, henüz bizim Orman Çiftliğinin ağaçları yaşındadır. Ağaç dikme ve yetiştirme, herkese, bilhassa mektep çocuklarına vazife olarak verilmiştir. Topçudere'den şehre dönerken geçtiğimiz bir caddenin iki sıra ağaçlarından her biri o civardaki lisenin bir talebesi tarafından dikilmiş, bakılmış, büyütülmüştü. Bizim Ankara ve diğer şehir mekteplerinin bahçelerinde her talebe her sene bir ağaç yetiştirmek vazifesini veremez miyiz? Bu yalnız bahçeleri çıplaklıktan kurtarmaya değil, çocuklara ağaç sevgisini aşılamaya ve ağaç yetiştirme tekniğini öğretmeye yarar.

Belgradın etrafında ağaçlama gayretini İstanbul etrafında da gösteriniz. Şişli'den Boğaziçine doğru, Topkapıdan Filoryaya doğru, ve Üsküdar arkalarında! Tuna rütubetinin bir kaç senede vücutte getirmeye kâfi geldiği bu tabiatın Boğaz, Marmara ve Haliç havası içinde, daha pek güzelini bir kaç senede elde edebiliriz! Halbuki Boğaziçi koruları bile hâlâ tenhalasmakta devam ediyor. Ankara için dahi bugünkünden çok daha masrafsız, fakat çok daha geniş ve şümüllü ormanlara usulleri bulmamız lâzım. Bizim mütehassısları - mız, Yugoslavya ormancılarının, en kurak yerlerde bile hiç su masrafı yapmaksızın elde ettikleri mükemmel neticelerden ve derin tecrübelerinden istifade edebilirler.

F. R. ATAY

Bir heyet

Geliyor

Letonyalılar hükümetimizle bir ticaret anlaşması yapacaklar

Memleketimizin şimal ülkeleri ile olan ticarî münasebetleri günden güne genişlemektedir.

Bu cümleden olmak üzere önümüzdeki hafta ilk defa olarak Letonyadan gehrimize bir ticaret heyeti gelecektir.

Heyet azaları İstanbul'da kısa bir tevakfuktan sonra; hükümetimizle bir ticaret anlaşması yapmak üzere Ankara'ya gidecektir.

SON HABERLER

ANKARA - MEMLEKET ve.. BÜTÜN DÜNYA'DAN..

Greta Garbo aç kaldı!

Holivutda dokuz büyük stüdyo kapılarını kapadı

Hollywood 3 (A. A.) — Film payitahtı, tesis edildiği günden bugüne kadar görmediği ilk mühim grev hadisesi karşısında kalmıştır. Stüdyolar muattal bir haldedir. Büyük sinema firmalarının kapısında nöbetçiler beklemektedir. Hükümet, polis kordonlarını takviye etmiştir.

Şimdiye kadar aktörler, serbestçe stüdyolara girmektedirler. Dün Greta Garbo, Clark Gable, William Powell, Jean Harlow, Jeannette MacDonald gibi bazı artistler kapıdaki nöbetçilerin önünden geçerek stüdyoya girip çalışmışlardır.

Fakat stüdyo restoranları bir tesanüd grevi ilân etmiş oldukları

için artistler, öğle yemeğini yiyememişlerdir.

Halk, aktörler sendikasının kararını büyük bir alâka ile beklemektedir. Çünkü sendika, ilk defa olarak bir iş ihtilâfında karar verecektir.

Hollywood 3 (A. A.) — Mühendislerin, kursun mamulâtı yapan, terzilerin, lokantacıların ve mekanistlerin sendikalarına mensub 6,000 amele, grev ilân ederek evvelce grev yapmış olan dört sendikaya dört sendikaya iltihaka karar vermiştir.

9 Büyük sinematograf stüdyosunun bu gün kapılarını kapamaları muhtemeldir.

Bu ne vahşet

(Birinci sahifeden devam)

Paris, 3 (A. A.) — Eko dö Pari gazetesine göre, yabancı gazeteciler Guernica'da yaptıkları tetkikatta gehrini Marksistler tarafından tahrip edilmiş olduğuna kani olmuşlar ve hiç bir tarafta bomba deliğine tesadüf edememişlerdir.

BİLBAO'YU DA YAKACAKLAR

Londra, 3 (A. A.) — Bilbao'yu tahrip edeceğini söyleyen General Mola'nın bu sözleri hakkında izaah isteyen İngiliz Sefiri Sir Henry Chilton'a cevap veren Salamanca makamları, general Mola'yı tekzip etmemekte ve generalin İngiliz notasında yazıldığı gibi 27 Nisanda radyoda nutuk söylemiş olduğunu kaydetmekle iltifa etmektedir.

Salamanca hükümetinin cevabı hakkında şimdilik başka malûmat alınmamıştır.

Bu ne vahşet?

Londra 3 (A. A.) — Frankist İspanyol hükümeti, Hendaye'de bulunan İngiliz sefirine zinde Bilbao'dan kadın ve çocukların çıkarılmasına yardım edilmesi kararını protesto etmiştir.

Pek insanî olan bu karara karşı yapılan bu protesto, hariciye nezareti mahafilinde nahoş bir tesir bırakmıştır.

Londra 3 (A. A.) — Daily Telegraph gazetesinin bildirdiğine göre Hendaye'deki İngiltere büyük elçisi, Salamanca makamlarının, Bilbao'nun tahliyesine yardım etme-

leri hakkında İngiltere tarafından yapılan teklifi reddettilerini dün Hariciye Nezaretine bildirmiştir.

Times gazetesi, bu mesele hakkında diyor ki:

General Franko, bu meseledeki red cevabına sebep olarak şunları göstermektedir: Basklar beynelmilel hukuku ihlâl etmişlerdir. Bilbao, abluka altında bulunmaktadır. ve aynı zamanda mühim hava hareketlerine de sahne teşkil etmektedir. Diğer taraftan, Valansiya makamları, vaktiyle, Notre-dame-de-la-croze manastirinde bulunan kadınlar ile çocukların tahliyesini bir bileten başka bir şey değildir.

General Franko, mukabil bir teklifte bulunmakta ve Bilbao'da, beynelmilel Kızılhaç teşkilâtının kontrolü altında, muharib olıyanlar için bir mütaka ayrılmasını ileri sürmektedir.

İtalya kitaları mağlup oldu

Bilbao 3 (A. A.) — Biskaya cephesinde Bermeo mntakasında miltisler İtalyanların dün perian edilecek dağılmış olan "siyah ok," adındaki müfrezelerinin bakiyesini imha etmişlerdir.

İtalyanlar, 400 ölü bırakmışlar, aynı zamanda dört kamyonu dolduracak kadar malzeme terketmişlerdir.

Guernica ve Durango mntakasında âsilerin yapmış oldukları taharruzları tardedilmişlerdir.

Avusturya, Berlin - Roma mihverine cephe mi alacak?

(Birinci sayıdan devam)

karar itihaz edilmeyeceği ve bir tebliğ nesredilmeyeceği söylenmekte ve Berlin - Roma mihveri haricinde bir kombinasyon yapılması ihtimali mevcut olmadığı ilâve edilmektedir.

VON NOYRAT ROMAYA VARDI

Roma, 3 (Hususî) — Geçenlerde burayı ziyaret etmiş olan Alman Hava Nazırı Göring'ten sonra, Alman Hariciye Nazırı Von Noyrat da bu sabah gehrimize gelmiş ve merasimle karşılanmıştır.

Nasir bir müddet istirahat ettikten sonra, Venedik sarayına gidecek, Başvekil Musoliniye mülâki olmuş ve müzakerelerine başlamıştır.

Bu müzakerelere buradaki siyasi mahafil hususî bir ehemmiyet atfetmektedirler. Bu müzakereler Orta Avrupada İtalya ile Almanyanın iktisadî ve siyasi vaziyeti tamamilen tesbit edecek bir mahiyettedir. Alman Hariciye Nazırının Fransa ve İngiltereye karşı takip edilecek müşterek politikanın esaslarını tesbit etmek üzere Mussolini şahsan görüşmüş bulunacaktır. İtalya ile Almanya arasında akdedilecek askeri ittifakın bu görüşmelerde tâli safhada kalacağı ve bu müzakerelerle mukavelenin imzasının yakında buraya geleceği olan Alman Harbiye Nazırı Mareşal Von Blomberg'e bırakılacağı zannedilmektedir.

İTALYA ALMANYAYA HABEŞTANDAN TOPRAK VERECEK

Paris, 3 (A. A.) — Von Neurath müsteleme işlerinde bir teşriki mesal temini meselesini görüşmektedir. İtalya Habeşistanda Almanya mühim imyazlar verecek belki de erazi terkedecektir.

Buna mukabil Almanya İtalya'ya iktisadî menfaatler temin edecektir.

Mühim tefsirler

Budapeşte 3 (A. A.) — B. Miklas'ın ziyareti hakkında mütalealar yürüten muhabitler, Avusturya Reisicimburunun Budapeşte'ye gelmesinin B. Von Neurath'ın Roma seyahati ile aynı zamana tesadüf etmekte olduğunu ehemmiyetle kaydettikten sonra bu halin Almanya ile İtalyanın Avusturya ve Macaristan arasındaki müzakereleri diklatte takip etmekte olduklarını farzettirmekte olduğunu beyan ve Avusturya ve Macaristan zimamdarlarının pek mühim görüşmeler yapacaklarını ilâve etmekte ve fakat her iki tarafın Roma, Berline karşı ihtiyatlı davranmaları lüzumuna binaen bu görüşmeler hakkında tebliğlerin nesredilmesini beklemektedirler.

Kraliyet taraftarı gazeteler, 18 senelik ayrılığa rağmen, Avusturya ile Macaristan arasında mevcut olan siyasi, iktisadî ve hissi rabatların pek kuvvetli olduğundan bahşelemektedir.

Bir mühendis

Almanyada

İsmarlanan vapurların İnşasında hazır bulunacak

İktisat Vekâleti Almanyanın Krup fabrikasına ismarlanan vapurlarımızın inşasında bulunmak üzere Akai İdaresi İnşaat mühendislerinden Mehmedî Avrupaya göndermiştir. Bay Mehmet Almanya'da gerek Denizyolları ve gerekse Akay ve İzmir Körfezleri için ismarlanan vapurların inşasına nezaret edecektir.

Çinde

İngiliz-Japon Teşrikimesaisi

Londra, 3 (A. A.) — Sunday Times gazetesi, uzak doğuda İngiliz-Japon teşriki mesaisinin tekrar tesisi için yakında İngiliz hükümeti Japonyanın Londra Büyük Elçisi arasında müzakerelere başlanacağını iddia ediyor.

Gazeteye göre, büyük elçi, pek yakında Çin'in ekonomik ve mali umranı meselesini müzakere edecek vaziyette olacağını müsteşara bildirmiştir. Japon plânu mucibince, Japonya Çin'in toprak bütünlüğüne riayete mecbur olacak ve Japonyanın şimali Çindeki ekonomik ve stratejik menfaatleri tanıyacak, bununla beraber bu hal Mançuko'nun tanınmasını behemehâl istilzam etmiş olmaktadır. Çine bir İngiliz-Japon - Fransız - Amerika ikrazı yapılacak ve Çin ile Japonya arasında dostluk münasebeti daha sıkı kültür münasebetleriyle inkişaf ettirilecektir.

İtalyan prensesi

Dün akşam Sofya'ya gitti

İstanbul, 3 (A. A.) — On gününberi şehrimizde bulunmakta olan İtalya kralının küçük kızı Prenses Marie de Savoie bu akşamki ekspresle Sofya'ya hareket etmiştir.

Malî piyasalar

(1 inci sayıdan devam)

hamının düşmesi, büyük bir buhrana sebep olmuştur.

Paris borsasında harici piyasadaki buhranın aksillâmesi görülmüş ve dahilî unsurun tesirleri de buhrana inzimam etmiştir.

Pazartesi günündenberi borsada bu iki unsurun tesirleri görümeğe başlanmıştır.

Evvelâ geçen cumartesi günü Juhaux, Vincennes'de bir nutuk söyleyerek hükümetin büyük nafia işleri için tasarruf parasından 10 milyar frank temin olmasını istemiştir. Sonra Amerikan piyasası, zayıf kalmakta devam etmiş ve beynelmilel piyasalarda da iptidai maddelerle kıymeti inmiştir.

Ertesi günü nazırlar heyetinin toplanarak çetren istikraz yapılamayacağı hakkında karar vermesi rantlarda hafif bir yükselme temin ettiği için piyasa biraz kendii toplamıştır.

Çarşamba günü borsa, fransız kıymetlerinin iyi bir vaziyette olduğunu teyid etmiştir. Fakat beynelmilel kıymetler ve bilhassa cenubi Amerika kıymetleri süratle düşmüştür. Bunun zahiri sebebi, Johannesburg'da ve Londra'da yapılan ve sağlam görülmeyen spekülasyon muameleleri olduğu söylenmektedir.

Banka

Hisseleri

Cumhuriyet Merkez Bankası hissedarlarına; 936 senesi için beher hissesi başına (645) kuruş temettü dağıtılacaktır. Kârın; tevziine yarın sabahın itibaren bankamız bütün şubelerinde başlanacaktır.

Merkez Bankası şubesi bulunmayan şehir ve kasabalarda bulunan hisse sahipleri de 15 mayıstan itibaren Ziraat Bankası şube ve sandıklarına müracaat ederek temettülerini alabileceklerdir.

Damga para cezalarını icra daireleri alacak

Adliye Vekâletinden alâkadarlara gönderilen yeni bir tamimle; damga kanununda yazılı para cezalarının icra dairelerine tahsil edilebileceği bildirilmiştir.

Mütevelli olmak isteyenler namzetliğini koyacak

Yeni Vakıflar Kanunu mucibince Evkaf İdaresi, gehrimize Rum, Ermeni ve Musevilere ait vakıfların idaresine el koymuştur. Bu ayın 19 na kadar her semtin vakıfları için mütevelli olmak isteyenler namzetliklerini koyacaklardır. Evkaf İdaresi bu namzetler arasından bir kişiyi seçecektir. Bu suretle şimdiye kadar birer heyet tarafından idare edilen ekaliyet vakıfları bundan sonra Evkaf idaresine nakledilecek ve Evkaf İdaresinin direktifleriyle mütevelliler tarafından idare olunacaktır.

DışPolitika

İngiltere ve Fransa

İngiltere ve Fransa Belçikaya müşterek bir nota verecek bu devleti Lokarno mukavelesini ve 1935 Mart anlaşması ile giriştiği teahhütlerden serbest bırakmışlardır. 1936 Mart anlaşması malûmdur ki, Lokarno m. ah. Jesinin Almanya tarafından yırtılması üzerine, Londra'da İngiltere, Fransa ve Belçika tarafından karşılıklı yardım için yapılmış bir itilâf idi. Beş Lokarno devletinden Almanyanın mukaveleyi yırtması ve İtalyanın da Habeş meselesi yüzünden gücünerek her hangi bir teahhüt altına girmek istememesi üzerine, Lokarnocular üçe inmiştir. Şimdi Belçika'da Lokarnodan çekildikten sonra garp istatükosunu muhafaza için 1935 senesinde yapılan geniş anlaşmadan ancak bir Fransız - İngiliz itilâfı baki kalmıştır.

Gariptir ki İngiliz - Fransız münasebetleri, on sekiz senelik bir istihaleten sonra 1919 senesi Haziranındaki vaziyete geri gelmiştir. Fransa Versailles sulh müzakereleri devam ederken, Ren nehri boylarını Almanyadan ayırmak istemişti. İngiltere ve Amerika buna razı olmadılar. Fransa, kendi emniyeti bakımından bu arazinin Almanyadan ayrılmasında ısrar etince, İngiltere ve Amerika, Fransız topraklarını Almanyaya karşı garanti etmeği vadetmişlerdi. Bir taraftan Versailles muahedesi imzalanırken, diğer taraftan da biri İngiltere ile Fransa, diğeri de Amerika ile Fransa arasında iki mukavele imzalandı. Bu mukavele ile Amerika ve İngiltere Fransanın hudutlarını garanti ediyorlardı.

1920 Haziran muahedesinde Amerika âyanı tasdik etmedi. İngiltere mukaveleyi tasdik etmekle beraber bunun mer'i olması da Amerika mukavelesinin tasdikine bağlı olduğundan o da suya düştü. Binaenaleyh Fransa açıkta kalmıştı. İngiltere ile bir garanti mukavelesi imzalamaya muvaffak olamayan Fransa, bundan sonra emniyetini, küçük devletlerle yaptığı bir takım ittifaklara aradı.

Fransanın 1921 senesi ile 1925 senesi arasında Avrupada kurduğu geniş ittifak şebekesinin hikmeti bu idi. Fakat Fransa için en ehemmiyetli emniyet amili İngiliz tevenin garantisini idi. Bilhassa İngiliz yardımını ne derece müessir olduğu büyük harpte anlaşıldıktan sonra, Fakat İngilizle riki taraflı ittifaklara girmekten kaçındılar.

Nihayet Rur mntakasının işgali üzerine husule gele kırışık vaziyeti tasfiye etmek için İngiltere, yalnız başına değil, fakat Almanya Belçika ve İtalyanın iştirakile Fransanın hudutlarını garanti etmeğe razı oldu. İşte Lokarno yalnız Almanyaya karşı Fransanın hudutlarını garanti etmiyor, Fransa'ya karşı Almanyanın hudutlarını da garanti ettiğine göre, İngilterenin yapmaktan kaçındığı ittifaklara da ben zemiordu. Lokarno on sene devam etti. Bundan sonra Almanya muahedeyi yırttı. İtalya çekildi. Belçika teahhütlerden kurtulmak istedi. Binaenaleyh İngiltere kendi kararına rağmen, bugün yalnız başına Fransanın —= hudutlarını garanti etmiş bulunuyor. Yani Amerikasız girmek istemediği 1920 Haziran teahhüdüne bugün girişmiş bulunuyor.

Filhakika Avrupa politikasının yeni istihalesi İngiliz - Fransız teşriki mesaisi Habeş harbinin son safhalarından başladı. Büyük mikyasta Lavalın beceriksizliğinden doğan bu mesele, hem İngilterenin, hem de Fransanın vaziyetini zorlaştırdı. İtalya İngiltereye karşı tehditkâr bir vaziyet aldı. Fransa, İtalya ve İngiltere arasındaki tesanüdün yani Streza cephesinin bozulmasından istifade eden Almanya, silâhlandı. Lokarno muahedesini yırttı. Sonra da Berlin - Roma mihveri kuruldu. Bu kırışık ve tehlikeli vaziyet karşısında İngiltere ile Fransa beraber yürümek klüzumunu hissettiler. Lokarnonun yırtılmasına karşı müteahhit cephe aldılar. İspanya işinde beraber yürüdüler. Belçikanın ayrılması bile İngiliz - Fransız tesanüdünü takviye ve devam etmiştir. Fransız m. ah. bakanı Dauladier, "Fransa'nın askeri teşriki mesaisi, gehrimize karşı girmek için İngiltereye gitmiştir. Bu askeri görüşmelerin, iki memleket arasındaki siyasi anlaşmayı takviye hususunda ne derece ehemmiyetli rol

En basit muaşeret âdabına bile riayetsiziz

Gebeye, çocuklu kadına, ihtiyara, allie, hastaya şefakat gösteriniz

Ankara belediyesi, nakil vasıtaları içinde çocuklu kadınlara yer verilmemesini mecburi kılmış.

Gönül isterdi ki, bu muaşeret, bu nezaket ve vazife kendiliğinden olsun. Çocuklu kadın, kebe kadın; en yüksek yurt vazifesini üzerine almış veya üzerine almağa hazırlanmış insandır. Memleketimizin birinci hedefi nüfus iştir. Tabiatın kadına bağışladığı bu yüksek vazife karşısında cemiyete düşün hürmet yalnız yer vermekle kalmamağı daha üstün hareket etmeği amirdir.

Gebelik, tıb ilminde, tabii hastalık addolunur. Binaenaleyh gebe kadın bir taraftan da hasta insandır. Hastaya, malûle şefkat göstermek vazifesi beynelmül bir cemiyet muaşeretidir. O halde gebe kadın, hem hasta bir insan ve hem yüksek memleket vazifesini üzerine almış bir ana olmağ bakımından iki defa hürmet, şefkat, ve himayete muhtaçtır. Çocuklu kadın için de vaziyet aynıdır.

Dünyanın her yerinde en basit muaşeret kaidelerinden biri bulunan gebeye, çocukluğa, ihtiyara, allie, hastaya yardım cebren tatbik olunamaz ve olunması lazımdır. Fakat bununla Ankara belediyesinin kararını tenkit etmek istemiyoruz.

Çünkü efselle söylemek lazımdır ki, bizde bu gibi muaşeret kaidelerine riayet eden azdır. Bir kaç dakikalık istirahatını, böyle medeni ve beşeri bir vazifeye tercih eden, cemiyet nazarında ahlâkın suçludur. Ahlâk, hukuktan apayrıdır.

Bu hadise belki ceza ile önüne geçilmesi doğru olmayan bir vicdan işidir. Fakat iş, azıncı cemiyeti rencide edebilecek kadar mühimleşebilir. Bunun önüne geçmek için de hukuk müdahale ettirilebilir. Fakat yine günlü itiyor ki, bu bir ders olsun da bütün memleketimizde yaksaksız, cezasız kendiliğinden tesis etsin!

Hatice Hatip

Sular İdaresinin beş yıllık programı

Şehre akıtılan su miktarı fazlalaştırılacak!

Terkos gölünde elektrikli otomatik tertibat yapılacaktır

Yalnız mutatdan gayri yılda beş yüzbin lira sarfına lüzum görülüyor

İstanbul Belediyesine bağlı Sular İdaresi beş yıllık bir çalışma programı yapmıştır.

Program beş kısma ihtiva etmektedir. Birinci kısım hâlen Terkos gebekesi bulunan yerlerde yapılacak yenilikleri, ikinci kısım su olmayan yerlere Terkos isalesi, üçüncü kısım Terkos fabrika ve tesisatında yapılacak işleri, dördüncü kısım vakıf sularının ve beşinci kısım da bend ve çeşmelerde yapılacak ıslahatı göstermektedir.

Birinci kısımda yapılacak işler arasında yangın musluklarını çoğaltmak ve büyültmek, gebekede mevcut ve henüz geniş kuturlu borularla değiştirilmeyen eski dar kuturlu boruları kaldırmak, şehre akıtılan su miktarını çoğaltmak vardır.

İkinci kısma göre, İstanbul ve Be-yoğlunun henüz Terkos suyu geçmiyen bütün semtlerindeki tesisat yapılacak ve beşinci sene sonunda şehir bir örümcek ağı gibi Terkos gebekesi ile örülmüş olacaktır. Bu meydana bilhasas Bakırköyüne su isale edilecektir.

Terkos fabrika ve müessesatında yapılacak yeniliklere gelince, bilhassa Terkos Gölünden suyu alıp galeriye sevk için elektrikle işler otomatik tertibat yapılacak, şimdiye kadar ancak iki kolu ıslah edilen terfi borusunun 1200 metre uzunluğunda olan üçüncü kolu 600 milimetrelık font boru ile değiştirilecektir. Yalnız bu iki iş Belediyeye 300 bin liraya mal olacaktır.

Bundan başka Edirnekapıda, ge-

gen sene Metris köyünde yapıldığı gibi 7500 metre mikâplık bir su hazinesi inşa edilecek, bu atamandıktan sonra bir de Feriköyünde ikinci bir hazine daha yapılacak - tir.

Bu hazinelerin yapılması bittikten sonra şehrin her tarafına her saatte gayet bol miktarda su verilebileceği gibi daimi surette ihtiyat su da bulunacaktır. Bu suretle Terkos merkezinde bir kaza olsa bile şehre az miktarda su verilme şartı ile bu noksan ikmal edilemeye kadar susuz bırakılmamış olacaktır.

Vakıf sularının İdaresi için yılda 60 bin lira sarfetmek lazımdır. Diğer tesisat ve ıslahat için mühim miktarda para harcanacağı cihetle Belediye bu beş yıl zarfında vakıf sularında hiç bir yenilik yapılmayacak, yalnız almışlar bir lira sar - file olduğu gibi idare edecektir. Ancak ikinci beş yıl için yapılacak programda vakıf sularının ıslahı için mühim bir tahsisat ayrılacaktır.

Programın beşinci kısmını teşkil eden bend ve çeşmelerde de mühim bir yenilik yapılmayacaktır. Bendler beş sene dayanacak şekilde tamir edilmiş bulunmaktadır. Yalnız çeşmelerin ıslahı düşünül - mekte ise de bu da bütçede tasar - rufat olursa yapılabilecektir.

Çünkü bu programın ilk üç kısmını tatbik edilecek için Sular İdaresi her türlü ve mutad masraflarından gayri senede 500 bin lira harcamak mecburiyetindedir. Bu suretle yalnız beş yıllık su plânının tatbiki Belediyeye 2.5 milyon

Bizden mühim miktarda pamuk alıyorlar

Fransadan maruf bir firma Türk - ofis Müdürlüğüne müracaatte bu - lunarak memleketimizden yün ve yapağı, Belçikadan bir ithalat şirketi de mühim miktarda pamuk almak istediğini bildirmiştir.

Ofis bu müracaatları alâkadar tüccarlarımıza haber verecektir.

oynadığını harpten evvelki İngiliz - Fransız erkânıharbiye görüş - meleri anlatmıştır. Gıver gucur gü - rürlü ile dönen Roma - Berlin mi - herinden çok bahsediliyor. Fakat hadiselerin tazyiki ile geçen sene içinde bir de Londra - Paris nih - veri kurulmuştur ki, İspanya me - sesesinde görüldüğü gibi, Avrupa politikasını, hiç gürlütlü yapmadan etrafında döndüren mihver de bu - dur.

Ahmet Şükrü Esmer

Pamuk müstahsillerine yeniden yardımlar yapılmasına karar verildi

Pamuklarımızın ıslahı ve mah - sulü çoğaltmak için müstahsile yeni yardımlar yapılacaktır.

Bu cümleden olmak üzere bu yıl Adana ve havalisi pamuk yetişt - ricilerine masraflarını koruyacak derecede Ziraat Bankasınca borç verilmesi kararlaştırılmıştır. Borç verme usullerinde ayrıca kolaylık - lar da gösterilecektir.

Bu hususta talimat verilmek üze - re bankanın Adana şubesi Müdürü Ramiz merkeze çağırılmış ve te - maslarını yaparak geri dönmüştür.

Ziraat Vekâleti tarafından köy - lüye dağıtılan yeni cins pamuk to - humları köylü tarafından çok iş - tekle karşılanmış ve kısa bir müd - det içinde hiç mevcudu kalmamış - tir.

Bu rağbet karşısında yeni tohum getirilecektir.

Şehir Haberleri

Yoklamalar bitti

Talebenin Çoğu fena Not almış

Liselerde ikinci yazılı yokla - malar nihayet bitmiştir. Şeh - rimizdeki liselerden bazılarında, birinci sınıflarında, yani dokuzun - cu sınıflarda, talebinin yüzde 70 i - nin kırık not aldığı anlaşılmıştır. Bu imtihanda kırık not alan tale - be, sene sonunda kanaat ve sözlü imtihanlarında da kırık not alır - larsa, sınıfta kalmış olacaktır.

Kanaat notlarının verilmesine de 15 gün sonra başlanacaktır. Bu iş Haziranın ilk haftasına kadar devam edecektir. Sözlü imtihan - lara da kanaat notlarının ikmalini müteakip başlanacaktır.

İkinci sözlü yoklamalarda tale - benin ekseriyetle kırık not almış - nı bazı eski hocalar, orta mektep - lerden liselere geçerken, talebinin zayıf olmasına hamletmektedir - ler.

Vekâlet de bunu nazarı dikkate alarak, orta mekteplerde gelecek yıl Fen Bilgisi ismi altında toplan - mış olan fizik, kimya derslerini a - yırarak okutma karar vermiştir. Talebe orta mektepten itibaren bu müsbet ilim dersleriyle temasa geç - miş olacağından, faydalı neticeler alınacağı ümit ediliyor.

Üçüncü Müfettişlikte

Yapılan program mucibin - ce inşaat havalı düze - lir düzelmez başlanacak

Müfettişlik merkezi olan Erzu - rumun şarkın en modern bir şehri haline konulması için yapılan pro - gram mucibince havalıların düzel - mesile inşaat başlanmıştır.

Bayındırlık bakanlığı bu inşaatı iki tertibe ayırmıştır. Birinci tertip binalar üç yıl içinde ikmal edile - ceğdir. Bu kısma dahil olan inşaat için ceman (720) bin lira sarf edile - ceğdir. Bu paranın (108) bin lirası ile hemen bir Umum Müfettişlik binası, ve (125) bin lirasile (Kolor - du Komutanlığı), 65 bin lira sarfile Mintaka Jandarma Müfettişliği da - iresi yapılacaktır. Ayrıca bu iki üç yıl içinde (45) bin lira ile bir (Posta Telgraf daresi), (65) bin lira ile (Er - zurum Halkevi), (45) bin lira ile (ilk mektep), (40) bin liraya (şeh - hir oteli), (25) bin lira ile (Umum Müfettişlik evi), ve 20 şer bin lira ile (Kolordu komutanlığı evi), ve (Müstahkem Mevki Komutanlığı evi) yapılacaktır.

Mubadil'lerin vizesi

7 nci İzmir Beynelmül panayı - rına Yunanistandan gelecek mü - badillere kolaylıkla vize verilmesi için Dahiliye Vekâletince Hariciye Vekâletine müracaat edildiği alâ - kadarlara bildirilmiştir.

Komisyonlar kuruldu

Tahrir işleri Bu yıl Bitecek

Yanlış muamele yapan komisyon reisi ve âza - ları hakkında cezaî mu - ameale tatbik olunacak

Evvelce ancak 1938 yılında bit - rilebileceği tahmin olunan tahrir iş - lerinin bu mali sene içinde ikmal edilmesine Maliye Vekâle - tince karar verilmiştir.

Vekâlet bu maksatla bugünden itibaren çalışmaya başlamak üzere bir çok vilâyet ve kazalarda yeni - den tahrir komisyonları kurmuş ve bu komisyonların kadro ve tahsi - sat cetvellerini vilâyetlere gön - dermiştir.

Ayrıca bütün vilâyetlere yolla - nan yeni ve müstacel bir tamimle; kanun ve talimatnamelerin sarıh hükmüne rağmen noksan ve yanlış muamele yapan tahrir komisyonla reis ve azaları hakkında cezaî mu - ameale tatbik edileceğini, tahrir iş - lerinin sıhhat ve selâmetle yürü - mesi ve en kısa bir zamanda bit - rilmesi için hususi idare direktör - lerile kaymakamların ve diğer a - lâkalı memurların dikkatle bu işi takip etmeleri, etmiyenlerin ağır bir mesuliyet yüklenecikleri bil - dirilmiştir.

Yedi incir Koopera'ifi

Evvelki gün bu koopera - tifier teşekküllerini ikmal etmiştir

Ege mintakasından bu sene incir ve üzüm ihracatı satış kooperat - ifleri tarafından yapılacaktır.

Bu münasebetle evvelki gün yedi incir satış kooperatifi kurulmuş - tur.

15 güne kadar üzüm kooperat - ifleri de kurulacak ve bunların ade - di simdilik 4 tane olacaktır.

Bu teşekküllerden sonra bir de (Ege Tarım Satış Kooperatifleri Birliği) kurulacaktır. Bu birikle - rin umum müdürü daimi kontro - lörlerini İktisat Vekâleti tayin ede - ceğdir.

Komiserlikler için hususi bir bina yapılması kararlaştı

Metro ve Merkez Rıhtım hanla - rında çalışmakta olan Nafia Baş Komiserliğile, Tramvay, Elektrik ve Tünel şirketleri komiserlikleri şirketler tarafından Taksimde tutu - lan yeni binada işe başlamışlardır. Mukavelede Komiserlikler için ye - ni bir bina yaptırmak hakkında ka - yıt olduğundan Nafia Vekâleti şir - ketlere taahhütlerini yerine ge - tirmelerini bildirmiştir. Müsait bir yer bulunmasından sonra hususi bir bina yapılacaktır. Bu Tünel ci - varına yakın olacaktır.

Yugoslav talebesi

Üniversitede Dostane nutuklar Söylendi

Misafir talebe her geçdik - leri yerden memnuniyet - lerini bildirdiler

Şehrimizde bulunan Yugoslav ta - lebesi dün sabah mekteplerimizi zi - yaret etmişlerdir. Dost talebe saat 9'da Çapa Kız Muallim Mektebini gezmişlerdir. Kendilerine mektep hakkında malûmat verilmiştir. Bun - dan sonra saat 9.5'te Selçuk Kız Sa - nat Mektebi gezilmiş ve dost tale - beler gördükleri intizamdan çok memnun olmuşlardır. Tam saat 10.5'te da üniversiteye gidilmiş - tir.

Başta Üniversite Rektörü Cemil Bilsel olduğu halde bir çok profes - ör ve talebe dost üniversitelerini karşılamışlar ve Üniversiteyi gez - mişlerdir. Bu arada Cemil Bilsel ile Yugoslav üniversitelerinin kafile reisleri arasında dostane nutuklar söylenmiş ve bu arada gençliğin bu şekilde temaslarının kıyme - tinden bahsedilerek bu temasların ileride de devamı temenni edilmiş - tir.

Yugoslav talebesi Üniversite - den sonra da Ticaret Mektebini gez - mişlerdir. Burada kendilerine karşı yüksek alâka gösterilmiştir. Bun - dan sonra öğle yemeğini Galata - saray Lisesinde yiyen misafir tale - be saat 14'te de Asarika, Topkapı ve diğer müzeleri ziyaret etmiş - lerdir. Yugoslav Üniversiteleri ge - refine bu gece Galatasaray Lise - sinde bir müsamere verilecektir.

Yarın da Boğaziçinde bir gezinti yapılacak, bu arada öğle yemeği Beykoz Klübünde yenilecektir. Ya - rın akşam da Ticaret Mektebi ta - lebeleri tarafından Tokatlıyan ote - linde bir ziyafet verilecektir.

200 kişi

Namına dava

Memurların haklarını ko - rumak için Nafia Vekâle - ti de iltihak edecek

Eski Şark şimendiferleri şirke - tinden bin kişi davacı bulunmak - tadır. İlk partiler olarak 200 kişi na - mına bu şirket aleyhine devlet şü - rasında bir dava açılmıştır.

Bu bin memurun vekilleri eski adliye vekili ve saylav Mahmut Esat Bozkurtla, eski adliye baş müfettişlerinden Şevket Ergündür. Memurların haklarını koru - ması için davaya Nafia vekâleti - nin de iltihak etmesi için teşebbüs - ler yapılmaktadır.

Bekçilik

Teşkilâtı

İslah edilmek için tetkik - ler yapılıyor

Yeni bekçi teşkilâtının ıslahı için tetkikat yapılmaktadır.

Bekçi kadrosu yeni ve genç ele - manlarla takviye edilecek ve bek - çilerin okuyup yazma işinde tekâ - müllerinin temini için kurs açıl - maktadır.

Ayrıca haftanın muayyen günle - rinde bekçilere talimler de yaptır - ılacaktır.

Bu talimler ve kurstan sonra bek - çiler bir imtihana tâbi tutulacak - lardır.

Ayrıca bekçiler için meslekî kurslar açılması da düşünülmek - tedir.

Doğumlar vaktinde bildirilecek

Dahiliye Vekâletinden vilâyetlere gönderilen bir tamimde, bazı yer - lerde doğum vakalarının vaktinde nüfus idarelerine haber verilmedi - ğinin görüldüğü bildirilmiştir.

Badema doğum vakaları doktor veya ebe müdahalesine mahrum ve vakit kalmadan dahi vaki olsa bile en yakın belediye hekim ve ebesine derhal haber verilecek ve bunlar tarafından, doğan çocuk için lazım gelen tedbirler alınacaktır.

Doğumları vakit geçirerek ve erken haber vermiyenler hakları - na kanunî takibat yapılacak ve aile reisinden de ceza alınacaktır.

Sulh mahkemeleri taşınıyor

Eminönü kazasında bulunan Sulh mahkemeleri Mayıs 8 ve 9 uncu Cumartesi, paz - ar günleri zarfında Divanyolundaki yeni binalarına ta - şınacaktır. 10 Mayıstan itibaren yeni binada vazifelerine başla - yacaklardır.

Günün Vodyolinden

Grevin önüne ge - çilmezse harp olur!

Anadolu Ajansı bir haber veri - yor:

"Hollivud sinema endüstrisinde çalışan onbin işçi, eğer sendikası taammuzsa, grev ilan edeceklerini kâğıt suretine bildirmişti.

Dört sendika, yani dekoratör - ler, ressamlar, berberler ve deha - törler grev ilânına şimdiden baş - ıymışlardır.

Stüdyolar önüne bekçiler ve gözçüler dikmişlerdir.

Aktörlerin bu grev işitirak edip etmiyecekleri daha belli değildi. Maamafih aktör birliği, bu ihtimal üzerinde müzakerelerde bulunma - ıstır.

Bütün dünyayı bundan daha fazla alâkadar eden bir grev olmaz gi - bi geliyor bize! Stüdyoların kapıla - rını olursu bekleyebilmek için kaç gönüllü bekçi, bütün dünyanın mu - htelifü cins milletlerinden, akın akın gelebilir. Tek stüdyolardan si - tesinler. Sonra ne olur, sinema aktörleri ya stüdyolar sendikalar kabul etmezse diye niçin bu kadar üzüntüler? Ve dünyayı ateş sara - cak, mecburacımız olur mu?

Ödenecek borçları, eksik kalan apartmanları varsa bunları öde - yecek, bitirecek kaç para ve pa - rasız insan bulunabilir. Meselâ kaç genç kız, aktörler birliği azasından Jangralordun uğruna can vermez? Kaç ateşin genç, yine birlik aza - sından Eris Karof için kasketini salmaz.

Sonra bunlar hiç düşünmediler mi, bu grev olursa, dünya filmsiz ka - lır. Dünya filmsiz kalırsa, ekme - kiz kalmaktan daha müşkül, daha va - him zamanlara düşer. Moda biter şüş ölü. Kadın ne yapıcağını şa - şırır. Genç lâl atamaz. Dünya al - lak bulak olur.

Bunun için bu grev yalnız Hol - livudun değil bütün cihanın yeisi olur.

Hâlâ anlaşılmadımı ki, yeni insan oğlu ekme - kizliğe eyvallah der de filmsizliğe boyun eğemez.

Aman milletler, milletler ce - miyetine filân vakit bırak - mada bir filmsizlik buhranile dünyaya ateş yayılmadan, bu grevi önleyiniz!

Hem ne mütevazı bir birlik bul -

Acaba bilmiyorlar mı diye hayret içindeyiz. Liviya filmi taldırsalar, arkalarına taktileri milyonlarca genç kız, prestijşkârları yüzünler - ce ihtiyar, benzerleri bir okadar kadın, erkek ve farkında olmadık - ları meğul milyonlarca delikan - lı düşer.

Kazan kaldırmak ellerindedir. İltifat etmeliyiz ki, bütün dünya bir sinema senaryosudur, insanlar bu senaryonun ya heveskârı, ya pe - restişkârı, ya tezgâhdarı, ya şü - bedebazı, ya hokabazı velhasıl hepsi o yolun az çok yolcusu hol - livut perestlerdir.

Bugrev mühimdir, mühim. Kimse farkında değil kaynayan kazanın!

Mahaza eğer önüne geçilmezse yeni bir stüdyo bu tehkeyi be ta - raf ettirebilir.

Yeni ve muazzam bir stüdyo ve yüz binlerce artist, figüran ve bir buçuk milyarlık bütün dünya nü - susundan toplu bir seyirci kâzilesi. O zaman onlar film yapmazlarsa, dün - ya için eğlence bitmiş olmaz.

Biraz kanlı, biraz can yakıcı ama milletleri eğlendiriyor.

Sağolsun İspanya!

Serdengaçti

İki bin Lira teminat

Yeni proje kanuniyet kes - bettikten sonra komisyon - culara tatbik edilecek

Hükümet gümrüklerde ıslahata başlarken gümrük komisyoncuları - nı da bir nizamla bağlamayı ve bu işte çalışacaklarda bir takım esaslı vasıflar aramayı düşünmüştür. Bu maksatla bir kanun projesi yapı - lmış ve kamutaya verilmiştir.

Bu proje kanuniyet kesbettikten sonra komisyoncular ikişer bin lira teminat akçesi verecekler, komis - yonculukta kalabilecekler ayrıla - cık ve bunlara yeni birer vesika veri - lecek, muntazam sicil tutulacaktır. Şimdi gümrük komisyoncuları - nın sayısı 180 olup bunların haricin - de gümrüklerde görevli olarak iş gö - renler de bir bu kadar varcır. Yeni kanunla bu miktar tahdit edilecek ve birliğe dahil olmayanlar kati - yen çalıştırılmayacaktır.

SEFALET

Yazan: A. Kaylân

İstanbul geleli iki ay olmuştu. Sultanahmette dolayırken, bir bayan, eski tanıdıklarından birinin bayanına benzettilim. Tanıyabilmek için epeyce güçlük çektim. Arkadaşım Rifat büyük bir ticarethanenin sahibi idi. Bu bayanı üç sene evvel Macaristandan getirmişti. O zamanlar zenginliğiyle şöret bulan Rifat, karısının güzelliğiyle de Beyoğlunun kibar âleminde büyük bir yer almıştı. O zaman 500 lira kıymetinde bir kürkü ancak iki ay giyen bu bayan karşısında sokuldu selâm verdim.

— Nasılsınız bayan "M...."?

Yabancı sandığı bir erkeğin ağzından ismini işidince bir zaman geriledi çukurlarına gömülmüş gözlerini açtı.

— Fakat siz kimsiniz?

— Bay Rifatın arkadaşı "K....".

Gözlerini kapadı. Belki geçen senelerdeki hayatını, hatıralarını araştırıyor.

— Al... Taksimde oturuyordunuz değil mi?

— Evet efendim.

Gözleri daıldı, derin, derin içini çekti.

— Ah!.. Ben artık Rifatın karısı değilim.

— Nel... Siz Rifatın ayrıldınız mı?

— Evet.

Bu niçine verilecek cevap çok uzundur. Ben hayatta pek az güldüm. Sefalet içinde doğdum, sefalet içinde büyüdüm, güzel olduğum için zengin bir kocaya vardım.

Biraz gülmek isterken kocam o munis Rifat beni aldattı, başka bir kıza kur yaptığını gördüm. Evvelâ sesimi çıkarmadım. Nihayet hayatımız intizamı kaybetti. Kocam bütün varını o kıza yedirdi ve en sonunda iflâs etti. O kız da başka biriyle evlendi ve kocama yüz vermedi. Rifat oradan yüz bulamayınca yanıma geldi.

Eski dostlarımız yüzümüze bakmadılar. Sefaletin koyununa atıldık!..

Ahl! Bilmezsin Bay K.... iki sene böyle sefil, bazı günler aç vakit geçirdik. Kocam hastalandı. Onun hastalığına bakacak doktora verecek ve hastalığını iyi edecek ilaç almak için paramız yoktu. Ben, bir ahbabın iltimasıyla küçük bir ticaret-

haneye daktilo oldum. Nihayet hastalıkları birbirini takip etti, kocam bir kış gecesi, soğuk rüzgârların kırık pencereden odaya dolduğu bir sırada "ateş, sıcaklık istiyorum," diye inleye inleye öldü.

Sustu, gözleri gene doldu, uzun kırıpkirileri arasından iki damla yaş parladı.

— "Kocamdan üç gün sonra küçük çocuğum de aşıktan öldü. Şimdi gene sefalet, açlık, perişanlık yakamı bırakmıyor.

— Memleketime mektup yazmadınız mı?

— Hayır yazmadım, hem kime yazabilirim, orada kimsem yok ki.

— Evvel amma, sanki bir ahbabın filân ne kadar olsa memleketinizdir.

— L...

— L...

— Müsaade ediniz de gideyim tramvay geliyor.

— Hay hay efendim. Fakat, lütfen adresinizi verirmisiniz?

— *Aksarayda...

— Teşekkür ederim.

— Aliha ısmarladık efendim.

— Güle, güle...

Bu dinlediğim hikâyeye beni çok müteessir etti. Keşke İstanbulla gelmez olsaydım da bu vakayıştırmeseydim. Gözlerimin önüne Mert Rifatın orta boyu esmer ve sevimli yüzü, karısının zarif hali ve bir de sefalet içinde olan bir adamın Rifatın hayalî, biraz evvel yanımdan ayrılarak tramvaya binen sefil kadının veziyetli geldi.

Bir pazar günü Aksarayda arkadaşım Rifatın karısını evine götürtim. Burası tavuk kümesi gibi yapılanmış bir evdi. Kapıyı tanımadığım bir kadın açtı ve:

— Kimi arıyorsunuz dedi.

— Bayan "M...." in evi burası değil mi.

Kaçıncagöz içini çekti, gözlerini kapadı ve:

— Burası idi, fakat onları iki gün evvel burada ölü bulduk. 10 yaşındaki oğluyla beraber açlıktan ölmüşler.

— İşte, dedim memleketinde aç ve sefil doğan, memleketime gele-

rek en iyi arkadaşımın hıyanetine kurban giden gene aç ve sefil olan bir zavallı bayan ve bir hıyanetliğin acı hakikati.

Bayrağa saygı

Bayrak kanununa ait nizamname hazırlandı

Karada ve denizde, resmî daireler, evler, harp ve ticaret gemileri Türk bayrağını nasıl çekecekler?

Muhtelif bakanlıkların delegelerinden mürekkep olmak üzere Milli Müdafaa Bakanlığında teşkil olunan komisyon, bayrak kanununun tatbik şeklini gösterir nizamname projesini hazırlamıştır. Millî varlığımızın sembolü olan şerefli bayrağımıza gösterilecek saygı ve sevgi çekilerini tesbit eden proje şu esasları ihtiva etmektedir:

Türk bayrağı, Türkiye Cumhuriyeti devletini temsil edecektir. Türk bayrağı hususî şekilde ağaç veya madenden yapılmış gönderlere asılacaktır.

Millî bayramlarda, umumî tatil günlerinde resmî daire ve müesseselere çekilecek temsil bayrağı büyük, yağmurlu zamanlarda ve sert havalarda çekilecek temsil bayrağı küçük olacaktır.

Türk bayrağı resmî dairelerin, müesseselerin şerefli ve gösterişli bir yerine, polis, jandarma, hudud karakolları, müstakil ve daha yukarı askeri karargâhlarında amuda yakın bir şekilde bulunacak olan gönderlere asılacaktır. Temsil bayrağı harp, muavin ve ticaret gemileriyle, resmî, hususî gemilerin motor ve istime müteharrik deniz vasıtalarının kıç gönderlerinde yerkenlerin randa yerkeninin çörek yakasına, kara vasıtalarının baş tarafına, meydanlarda hususî yapılmış yerlere asılacaktır.

Hava kuvvetleri bayrak kullanmayacaklar ve temsil keyfiyetini ay yıldız nisbetleri göz önüne alınarak suretiyle boya ile yapacaklardır. Harp muavin, ticaret gemileriyle,

resmî ve hususî gemiler seyir halinde iken temsil bayrağını giz denilen yer takacaklardır. Şerefli ihlâl edecek yerlere bayrak çekilmeyecektir.

Temsil bayramının çekilişi ve indirilişi şekli

Ordu kuvvetlerindeki törende bir zabıt kumandasında silahlı bir dizi veya bir manga bulunacaktır. Borazan varsa çalacak, muzika varsa millî marşı çalacaktır. Bu esnada asker resmî selâm alacak, zabıt elle selâm duracaktır.

Küçük harp gemilerinde, muavin gemilerde muzika ve borazan yoksa silâse denilen düdük çalmak suretiyle bayrak çekilecek veya indirilecek, ayrıca silahlı asker bulunmayacaktır. Polis, jandarma gibi kuvvet bulunan resmî dairelerde tören tüfekli olanlar varsa ordudaki usule göre, tüfeksiz olanlar aynı merasimi yaparak elle selâmlamak suretiyle yapacaklardır.

Mekteplerdeki törende mümkün olduğun kadar çok talebe bulunmasına çalışılacak ve istiklâl marşı söylemek suretiyle yapılacaktır. Deniz kuvvetleri dışında kalan resmî hususî ve ticaret gemilerinde tören mürettebatı çikanlarak elle selâmlamak suretiyle yapılacaktır. Resmî dairelerle, köy ihtiyar heyetlerinde, yabancı mekteplerdeki resmî ve millî binalarda ve sair yerlerdeki tören de bu suretle yapılacaktır.

Bayrak sabahları saat sekizde çekilecek, gürub anında indirilecektir. Temsil bayrağı tatil ve bay-

AYGIR...

BÜYÜK EDEBİ ROMAN 79

* Prrr... Prrr... için...

MÜELLİFİ: Nizamettin Nazif

Öğleden biraz sonra Âbidin Bey'in yazhanesine çıkarken kim bilir neden Selimi hatırladı. Sevdiği kadından ayrı yaşamak dâvasına, onu kurtar kurtarmayı tercih eden bu garip Ferhat herhalde çok geri kafalı olacaktı.

— İnsan sevdiğini nasıl öldürebilir? Diye mırıldandı. Bu işin zoru uyar tarafı yoktur. Bir kadın severse sever... Sevmezse sevmez... Fakat şu ahçı kadın aşk mektuplarını kime yazdırıyordu? Pek merak ettim.

Abidin bey onu görünce:

— Neredesin a canım? diye bağırıyor. Hiç sormazsın... aramazsın... Az evvel evden telefon etmişlerdi. Geleceğini söyledim. Hanım mutlaka seninle konuşmak istiyor. Aç şu telefonu!

— Emredersiniz efendim.

Bir dakika sonra hanımefendiye dil dökmeye başlamıştı.

— Ah efendicim!.. Bilmezsiniz imtihanları beni ne kadar yordu...

— diyordu - bitti... bitti amma... ben de bitti...

— Geleceğim efendim... Elbette... Sizsiz nasıl olabiliyim hanımefendi...

Ve şüphesiz ana ile babaya bir nezaket yapmış olmak için sordu:

— Calibe nasıl efendim? İyi mi? Telefonu ona verir misiniz?

— Bir deniz yüzü sarardı. Telaşlı telaşlı:

— Ne dediniz hanımefendi? Ne dediniz - diye bağırıyor - Calibe bir haftadanberi Fahrünnisalar mı? Oh hanımefendicim!.. Onu Bakırköye nasıl yalnız bırakabiliyorsunuz? Bu akşam oraya mı gideceksiniz?

Ben?.. Bilmem ki efendim... Refika hanım benden pek haz etmez gibi geliyor da... Ne dediniz?

— Hayret ederim... Bu kadar lehimde mi bulunuyorlar. Peki efendim peki...

Telefonu bırakırken Abidin Bey onun şaşkınlığını farketti:

— Tabii kıızı arayıp sormazsın... Dua et ki yine mektep arkadaşları kızlarla düşüp kalkıyor. Bir başkası olsaydı başına bir rakip çıkarırdı.

Ve onun bir cevap vermesine meydan bırakmadan:

— Şimdi dedi otur da ciddi konuşalım. Vesika işi suyunu çekmek üzeredir.

— Nezaret mi müdahale etti?

— Yok canım... Almanyanyan bu ay çok mal çekmeyeceği anlaşıyor.

— Neden?

— Ya abluka şiddetlendi. Yahut İtilâf Devletleri Danimarka vapurunu düşman devletlere para kazandırmasını istemediler. Müsterek bir teğebbüs yapıldı. Bu ay komisyon vesika dağıtmağa lüzum görmüyor. Alıcı yok ki... Dağıtsada vesikalar alanların cinde kalacak...

— Düşünme canım... başka iş yaparız. Hem mütarekenin de eli kulağında. Bulgar cephesi sarsılmak üzeredir.

— Ne diyorsunuz.

— Kader... harbi kaybedeceğiz. Avusturya zaten inihlâl etmiş gibi. Bir Almanyâ bu kadar düşmana karşı ne yapabilir.

— ...

ramlarda, tatil ve bayramın başla-

dığı saatte çekilecek tatil ve bay-

ramın devamı müddetince geceli gündüzlü çekili kalacaktır. Hergün bayrak çekilmesi, en büyük mülkiye memurunun müsaadesiyle olabilecektir. Vapurlar seyirleri müddetince bayraklarını indirilmeyeceklerdir.

Bayrak hızla çekilecek ağır ağır indirilecektir. Temsil bayrağının indirme ve çekme beraberliği için muhtilim kolaylıkla duyulabilecek, görebileceği münasip bir yer hükmetçe işaret mahallî olarak tesbit olunacaktır. Denizde ise en büyük komutanın bulunduğu gemiden verilecek işaretlerle bayrak çekilip indirilecektir.

Türk bayrağına saygı

Türk bayrağı çekilir ve indirilirken hiç kimse yere bakmayacak ve yakında bulunanlar yüzlerini bayrağa doğru dönerek tören müddetince hareketsiz durarak saygı göstereceklerdir. Tören esnasında (tren müstesna atlar dahil) bütün kara vasıtaları da hareketsiz duracaklardır. Motorlî istisilî ufak deniz vasıtaları, motorlerini durdurarak yerkenli yerkenli lafka edecek, kürekçiler de küreklerini denize muvazi bakacak bir şekle koyarak saygı göstereceklerdir.

Bayrak yarı olarak çekilmeyecektir. Yas âlameti olarak çekilecek bayraklarla, bunların devam

— Biz dayanabiliriz amma... memleketi ahlak var. Teşkilâtsızlık, yolsuzluk, vasıtasızlık bizi âdeta felce uğratmış gibidir. Bu vaziyet karşısında gemisini kurtaran kaptandır. Biz de gemimizi kurtarmaya bakalım.

— ...

Abidin bey saatlerce söylemişti. Fakat Nazmi ancak bu kadarını duyabilmişti. Sonra oturduğu yerde kımıldamadan, hattâ nefes almadan gözlerini halının çiçeklerine daldırarak derin bir düşünceye dalmıştı.

Bazen Abidin bey yerinden kalkıp dolaymış, kafasına iyi girsin diye olacak omuzunu dürtü dürtü konuşmuştu. Bazen yanına oturmuş, gizli projelerinden birini kimsesiz duymasın diye kaşlarını, gözlerini, ellerini oynatarak ehemmiyetle kulağına fısıldamıştı. Fakat bunların hepsi Nazminin bir kulağından girmiş, öbüründen çıkmıştı. Ancak geç vakit birlikte sokaka çıktıkları zaman bu dalgınlığından biraz kurtulmuş gibi oldu. Abidin beyin:

— Rüstemi nasıl olursa bağından atarım... dediğini duydu -

Sonra tüccar,

— Allaha ısmarladık yavrum... dedi - bu günlerde beklerim artık...

— Allaha ısmarladık Abidin bey efendim...

Hanımefendile telefonda konuşması bütün neşesini, zevkini, her şeyini kaybettirmişti. Calibe bir haftadanberi Refika hanımın evinde bulunuyordu ha? Ve... Fahrünnisa ile her halde orası senin, burası benim dolayıyorlardı da... Son gece Bebekteki yahdan ayrılırken, kızın yastığı altına sakladığı huvarmalar koleksiyonunu hatırlamıştı. Acaba Calibe koleksiyonuna başlamış mı idi?

Bir an Refikayı hayalinde yirmi sene gençleştirirdi. Sonra onu birer birer, resimlerini gördüğü sevgililerle kafasında karşılaştırıp dolayıştırdı. Onlara Refikanın yirmi senesine sigacak bir takım muhayyel maceralar yaşattı. Beyni neler doğuruyordu... birdenbire Calibeye atladı. Bütün bu maceraları bu seferde ona yaşattı. Sonra onun yirmi sene sonraki halini tasarlamağa çalıştı.

Oh!.. Onun da bir Fahrünnisası mı olacaktı?..

Serseri ve hedsiz, sokak sokak dolayıştığı neden sonra farketti ve durduğu yere bir göz atınca hayretle irkildi. Ayakları, onu "Calip" in kapısı önüne kadar getirmişti.

Galip Bakırköyündeki evin içini en iyi bilen adam!.. diye düşündü - şuna bir sorsam mı?

O anda sirtını yakan bir ateş duydu. Pancar gibi kızaran yüzüne iki avucunu yastırdı. Ve birden geriye döndü, utanmış gibi Calibenin nasıl yaşadığını öğrenmek ve hattâ Galipten öğrenmek fikri ona pek ağır gelmişti.

(Arkası var)

Açık Söz'ün Roman Tefrikası: 75

ZEKERİYYA SOFRASI

Yazan: AKA GÜNDÜZ

Pansiyon sahibi imdadına yetişti. İşleri düzeline ödemek şartıyla bana elbiseler, ayakkapları aldı. Senet imzalatdı. İstanbuldaki avukatıma iki telgraf çekti. Cevap yok! Patraşlı İstanbulda tanıdığı bir hemşerisine telgraf çekti. Gelen cevap bütün hayatımı, kökünden yıkan bir cevaptı: Avukatı gördüm. Böyle bir kadın tanımayorum dedi!

Polis olurmamı biraz daha uzattı. Bunun için rüşvet verildi. Senedini imzalamadım. Üç gün hasta yatım. Doktorların masrafı senedini imzalamadım.

Nihayet bir gün, Patraşlı dostuma bana herşeyi açıkca anlattı:

— Emir dediğin adam seni nasıl Ras Feddandan satın aldıysa masrafını ve kârını çıkarıktan sonra fazla kârı ile bizim pansiyon sahibine sattı. Generala yazılan mektup, yaveri Don Taptö, Emir bilmeliği hep, hep yalan. Beyaz kadın ticareti büyük bir şebekedir. Her tarafda büyük yarımcıları vardır. Sen de onların eline düştün. Pansiyon sahibi seni kendi hesabına almadı, şebekesi hesabına aldı. Sen şimdi bir çok borçludun. Memleketini aklından çıkar.

Ben taş kesilmişim. Bütün bu sözlerim bir rüzgâr gibi bana çarpıyordu. İler gibi sordum:

— Sen de mi satıldın.

— Evet. Fakat aramızda fark var. Ben bilerek satıldım, sen bilmeyerek. Ben memleketimde kimsesiz bir kızdım.

Bizde drahomasız evlenilmez. Çalışıp kazanmak, drahoma topluyarak evlenmek istedik. Her gittiğimiz kapıda beni tezgâhta, büroda değil, yatak odasında çalıştırmak istediler. Reddettim. Tabii aç kaldım.

Birisi çıktı (ben seni drahomasız alacağım) dedi. Yemin etti. Evine götürdü. Bir ay sonra kovdu. Yirmi yaşını bitirmiş bir kızdım. Hiç bir mahkemeye gidemedim. Bu teşkilât karşına çıktı. Bir dakika düşündüm, ve, kendi kendimi sattım.

Üç senedir oradan oraya dolayıştım. Şimdi Portekiz müstemlekelerine satıldım. Ay sonu, yani bir kaç gün sonra vapur var. Onunla gideceğim.

— Ya ben ne yapacağım?

— Patrona sorayım. Bakalım seni nereye gönderecekler.

— Ya ten gitmezsem.

— Çocukluktan vaz geç. Öyle tatlı tatlı gidersin ki sonunda sen de şaşarsın.

— Kendimi denize atarım!

Uzun uzun güldükten sonra:

— Bir insan birçok para verip bir pirlanta satın alır. O pirlantanın kaybolmasına, denize düşmesine, çalınmasına göz yumar mı? El-

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

KÜÇÜK HABERLER

★ Şehrimizde bulunan İtalya Kralının kızı Çamlıca Kral Hanedanına ait bir pirlanta madalyesini kaybetmiş, akşam üstü zabıta-haber vermiş, madalya derhal bulunup kendisine verilmiştir.

★ Şehrimizi gezmek üzere 144 bir otomobile 30 Bulgar memuru gelmiştir.

★ İstanbuldaki İngilizlerden çoğu tac giyme merasimini seyretmek üzere Londra'ya gitmeye başlamışlardır.

★ Elektrik tesisat işlerinde serbest ve müstakil çalışanlar üç sınıfa ayrılmıştır. Bunlara imtihan edildikten sonra birer vesika verilecektir.

★ İstanbulda ilk yapılan cami olan Rumelihisarı caminin esaslı surette tamiri kararlaştırılmıştır.

★ Şirketi Hayriye ilkbahar tarihini tatbik etmiştir.

★ Ankara Belediyesi sakat insanlarla çocuk taşıyan kadınlara nakil vasıtalarında yer verilmesini mecburi tutmuştur.

★ Gayri mübaddiller Cemiyeti, Gayri Mübaddiller komisyonunun lağvedilmesi için teğebbüslere başlamışlardır.

★ Yalova kaplıcaları dün açılmıştır.

★ Eski İngiliz Kralı Windsor Dükü Fransaya hareket etmiştir. Kan-de Şatosunda eski Madam Simpson, şimdiki Madam Valis ile evlenecektir.

★ İtalyanlar Afrika müstemlekeleri Nezaretinin bütçesini bir buçuk milyara çıkarmışlardır.

**Şayanı dikkat bir makale başlığı:
Söze bakılmaz fiile bakılır!**

Kral Viktor Emanoel veli- ahdı neden kucaklamıştı

Müslümanlar bunu tecrübe etmiş ve öğrenmişlerdir. Bir daha bu hud'aya kurban olmak istemezler

13 Nisan 1937 tarihli «Elbelağ» gazetesi faşist hükümetinin Trablusgarpta yapacağı geniş reformlar hakkında, «İtalya ve İslâm âlemi; söze bakılmaz, fiile bakılır» başlıklı dikkate değer bir makale neşretmektedir.

«Elbelağ» diyor ki: «Bir kaç gün evvel Musolini Libya'yı ziyaret etmiş bu sebeple de büyük tezahürat yapılmıştır. Bu ziyaret mücerret müstemleke yolunun küşadı için yapılmamıştır. Esasında mühim olan bu başarısından başka bir kasdı daha vardı ki, bu, gözlerden kaçmamış ve müteaddit ihtimallere ve tehlikelere yol açtığından dolayı siyasi muhitlerin endişesini uyandırmıştır. Bu da fişist İtalya'nın İslâm âlemi üzerine nüfuzunu yaymak emelini beslemesidir.

İslâm âlemi mazide bir çok hud'alara uğradığı cihetle her hangi bir devletin kendi hakkından gösterdiği cemleden çekinir. Çünkü sırf âsası yumuşatmak için, siyaset âleminin yaptığı tafsillatı vaatler İslâm âleminin gözlerini boyamak kabiliinden şeylerdir. İslâm âlemi söz istemez, fiil ister. Faşist İtalya'nın vaatlerine inanılabilmesi için İslâm âlemine ilk takdim edeceği şey bunların hangisidir?

Musolini faşist İtalyanın Trablusgarpta camileri vesaireyi ihya ederek İslâm âlemine yanaşmak arzusunda bulunduğunu söylüyor. Bu haddi zatında güzel ve şayanı takdir bir harekettir. Çünkü İtalya'nın İslâm te'ahhüdünü seviyesine yükseleceğine delâlet eder. Şurası gariptir ki İtalya müstemlekeci bir devlet olmak itibarıyla müstemlekelerinde İslâm siyasasının evvelinde semerelerini toplaayan ilk devlettir. Musolini, İtalya'nın Montreux konferansına iştirak edeceğini söylemiştir. Bu iştirak, matbuat ve Propaganda Bakanı Sinyor Alfieri'nin kavline «İtalya uzun müddet siyasi konferanslara iştirak etmedikten sonra vukua gelmiş olmakla İtalya tarafından Mısır milletine karşı gösterilen samimiyet ve bağlılığın bir delilidir. Mısır milleti; bu güzel hisse müteşekkik olmakla beraber imtiyazların kaldırılmasının Mısırlıların gönlünü almak için değil, asrîhazır ruhuna tevafuk etmediklerinden i-cap ettiğini düşünmektedir.

Müslümanlar, bu beyanat karşısında tereddüt halinde kalmıyorlar ve bunda mazdurdurlar. Çünkü unutmamışlardır ki 1911 de İtalya, Trablusgarbı sırf istismar kaydıyla, istilâ eylemiştir ve bunu en büyük resmi devlet adamlarının beyanat ve vaatlerine rağmen yapmıştır.

Bu sözlerimizi izah edelim. Osmanlı veliahdı, devletin mümessili olarak Londra'ya beşinci George'un taç giyme merasimine gitmişti. Avdetinde Roma yolu ile dönüyordu: Kral Viktor Emanuel onu istasyondan karşıladı ve u-mum muvacehesinde kucakladı. İtalya - Türkiye arasındaki dostluk münasebatının her zamankinden kuvvetli olduğunu temin eyledi. Osmanlı Veliahdı İstanbul'a dö-nünce kralın bu teminatını bildirdi. İtalya Trablusgarp hakkında bir takım isteklerde bulunuyordu. Osmanlı hükümeti ihtiyat kuvvetleri göndererek İtalyanın istilasına im-kân vermemek için tedbir alacakken veliahd İtalyanın hüsnüniyeti hakkında teminat verdi. Fakat Viktor Emanuel'in teminatından iki hafta geçmeden İtalya Türkiyeye 48 saatlik bir ultimatom vererek Trablusgarbı tahliye etmesini istedi ve harple tehdit eyledi. Trab-

**Mısırlılar
diyorlar ki:
"Arap
Milletleri
Her
Zamandan
Daha
Ziyade
Tedbirli
Ve
Müteyakkız
bulunuyor,,**

Musolini'nin Trablus ziyareti münasebetiyle alınmış son resimlerinden biri

lus muharebesi, Ouchy muahdesi ile nihayet bulmuştur. Türkiye, Balkan devletlerinin Trablus harbinden istifade ederek ayaklanmasına karşı bu muahdeyi imzaya mecbur kalmıştı. Muahde mucibince Onikiada Balkan harbinin sonuna kadar İtalya'ya emanet ediliyordu. Büyük harpten sonra Anadolu harbi oldu. İtalya, adaları işgalde devam ediyordu. Lozan muahdesi imza edilirken neden

İtalya emanet aldığı adaları geri vermedi? Bilakis bunu fırsat bilerek onları tam bir surette istilâ ve ilhak etti.

Şu isbat eder ki müstemlekeci ricai ağızındaki vaatlerin hiç bir kıymeti yoktur. Bilakis bu vaat onların ağızında müstemleke koparmak için birer vesiledir. Müslümanlar bunu tecrübe etmiş ve öğrenmişlerdir. Bir daha bu hud'aya kurban olmak istemezler.

BEYOĞLU

SARAY : Dans devam ediyor
TÜRK : Hayat mücadelesi.
Aşk şarkısı.
MELEK : Hırçın kadın.
IPEK : Yeni Rin Tin, Dans için yaratılmış.
SAKARYA : Filoyu takip edelim.
Denizde isyan.
YILDIZ : Bülbüller öterken.
Karyoka.
SÖMER : Tath belâ. Yıldırım adam.
ALKAZAR : Programı bildir-memiştir.
TAN : Kadınların sırrı.
ŞİK : Rus - Japon harbi.
Kan kardeşler.
ŞARK : Singapur postası ve Altın toplayan kızlar.
1936 Atina Balkan olimpiyatları.
ASRİ : Beyaz gömlekçiler.
Düşmanlar paşinde.
SANCAK : Arjona kabraman-Eski Astorya) : ları. Margarita.
CUMHURİYET : Çan serserileri.
Pranga mahkûmları.

İSTANBUL
FERAH : Son Rumba. Kaplan kız.
MİLLİ : Romeo ve Juliet.
HİLÂL : Bağdat bülbüllü.
Kim öldürdü.
AZAK : Hazreti İsa'nın hayatı. Kadınlar gölü.
ALEMDAR : Neşe ile. Günahım aşkımdır.
KEMALBEY : Leblebici Horhor ağa. (türkçe sözlü) 13 numaralı casus.

KADIKÖY
HALE : Macaristan geceleri.
ÜSKÜDAR
HALE : Roz Mari.
BAKIRKÖY
MİLTİYADI : Program gönderilmemiştir.

Ördeği çalan mahkûm oldu
Kinahadada oturan Yekta isminde bir kadın sokakta gezen bir ördeği çalıp atısına sararak kaçarken ördeğin sesini duyan polis memuru tarafından tutulmuş suçunu itiraf eden kadın 3 üncü Sulh Ceza mahkemesine verilerek 20 gün hapse mahkûm olmuştur.

İSTANBUL Ticaret ve Zanire Borsası 3 / 5 / 1937

FIATLAR

C İ N S İ	Ağır	Yuk.
Buğday yumuşak	6 12	6 25
" sert	6 12	6 17
Yulaf	4 20	—
Mısır beyaz	4 35	—
" sarı	4 36	—
Arpa	4 8	4 9
Çavdar	4 27	—
Tabak yünü	68	—
" natürel	6 20	—
" 1. ci Yemek	57	60
Peynir B.	24 15	27
" K.	4	52
Yün	—	—
Tiftik deri	106	—
" 2. ci	54	55
Z. yağ ekstra	62	65
Pamuk yağı	—	—

GELEN

Buğday	605	ton
Kepek	45	"
Susam	—	"
Çavdar	180	"
Arpa	90	"
Mısır	37	"
Pamuk	29	"
Yulaf	30	"
İrmik	—	"
Un	91	"
Kendir tohumu	—	"
Fasulye	—	"
Tiftik	47	"
Beyaz peynir	58	"
Zeytinyağı	—	"
Kaşar	2	"

GİDEN

Razmol	75	ton
Nohut	95	"
Arpa	—	"
Tiftik	—	"
İç fındık	—	"
Çakal	—	"
Sansar	—	"

DIŞ FIATLAR

Buğday: Liverpool	9, 3	Şilin
" : Şikago	13, 2	Sent
" : Vinipek	133,	"
Arpa : Anvers	124,	B. F.
Mısır : Londra	15, 3	Şilin
Keten T:	13,	Sterlin
Fındık G: Hamburg	173,	R. M.
" L: "	173,	"

**Bir gazeteci İspanya harbi hakkında
Şayanı dikkat bir makale neşretti**

Germika'nın tahribi gibi fecaat görmedim

**İki saatte koca bir şehir ateşler
içinde cayır cayır yandı**

**Yaralıları, kadınları, çocukları
Mahv ve münhedim oldular**

Pari - Suar gazetesinin Bilbaoda bulunan muhabiri şu malûmatı veriyor:

«Altı aydanberi İspanyada çok feci manzaralara şahit oldum. Fakat Bask hükümetinin eski payı - tahtı olan Germika şehrinin tahrip edilmiş kadar müthiş bir şey görmedim. Biliyorsunuz ki, general Frankonun emrindeki ecnebi tayyareleri bu şehri bir iki saat içinde cayır cayır yaktılar.

Bu gece hâlâ yanmakta olan şehri dolaştım. Yanan evlerin harabeleri altından şimdiye kadar pek çok ceset çıkarılmış bulunuyor. Bu cesetlerin çoğu tanınmayacak haldedir. Şehir ahalisinden en aşağı iki yüz kişi de, alçaktan uçan avcı tayyarelerinin mitralyöz kurşunlarıyla telef edilmişlerdir.

Kızıl haç tarafından vücutte getirilmiş olan Jozefina hastanesinin arka tarafında uzun müddet kaldım. Bu hastahanenin enkazı altında kırk iki yaralı askerle on hastabakıcı kadın diri diri yanıp gömülmüş bulunuyorlardı. Bu zavallılar bir türlü kaçıp kurtulmaga muvaffak olamamışlardır. Yatak - larında sanki yıldırımla vurulmuş gibi ölmüşlerdir.

Şehre atılan bombalardan binden fazlası yangın çıkaran bomba - lardır. Ayrıca yüzden fazla hava torpili de atıldı.

Bu feci hava baskınının kahrmanı Aronategi isminde ihtiyar bir köy papasıdır. Tayyareler şehrin üzerinde peyda olur olmaz, bu papas halkı başlıca meydanlardan birine toplamıştır. Kendisi de meydana ortasında bulunan bir âbidenin üzerine çıkmış ve topladığı şehir halkını takdis ettikten sonra, panîge sebebiyet verilmemesi i-

çin nasihatla bulunmuştur. Bir kaç dakika sonra, papas yanar bir evdeki çocukları kurtarmaga çalışırken, atılan bombalardan birinin parçası ile vurularak ölmüştür.

Sekiz kilometre kadar muhitte sağlam kalmış bir çiftlik yoktur. Tarlalarda, kırlarda ölü hayvanlar yatmaktadır. Atlar, koyunlar, öküzler, inekler de bu halleden kurtulamamışlardır.

Bu on bin nüfuslu güzel Gernika şehrinde taş üzerinde taş kalmıştır. Bu şehir beş asırdanberi Bask hükûmetine merkez olmuştur. Şehir bir yortu gününde, herkesin sokaklara döküldüğü bir zamanda can vermiştir.

Şehirde ancak bir tek bina sağlam kalmıştır. O da eski parlamento binasıdır. Daha bir kaç saat evvel sükûnet ve güzellik manzarası gösteren şehrin şimdiki harabesine hayran hayran bakar gibi durmaktadır.

Gernika'nın bombardımanı muharebeleri İspanya muharebeleri tarihinin en kanlı ve en kötü sahifesi olarak kalacaktır.

Diğer taraftan âsiler Gernikanın yakılması hakkındaki ithamlara karşı şu cevabı vermektedirler:

— Gernikanın İspanyol ihtilâcileri tarafından yıkıldığı iddiası valandır. Biz Gernikayı, yaktımadık. Franko İspanyası yakmaz. Bu şehri İspanyanın ellerinde kalmaya - çağını bilen kızılari yakmışlardır.

Eybar şehrinde de yangın evlerin dörtte üçünü yakmıştır. İtfaiye bu muazzam felâket karşısında hiç bir iş görememiştir. Eybardaki bin kadar evden ancak otuzu sağlam kalmıştır.

Çocuklar Devlet himayesine Alınacak

**Bu iş için çocuk himaye
müesseseleri tesisi
düşünülmektedir**

Aldığımız malûmata göre yurdumuzdaki fakir ve yoksul çocukların himaye ve yetiştirilmesi için esaslı tetkiklere girişilmiştir.

Bu hususta âlakadarlara ve bütün vekâletlere müracaat edilerek bu mevzu etrafındaki fikir ve nokta nazarları sorulmuş ve cevaplar gönderilmeğe başlanmıştır.

Bu mühim iş üzerinde düşünülen en başlıca tedbir; memleketteki fakir ve yoksul çocukları devlet himayesi altına almaktır.

Buna nazaren; 7 yaşına kadar kimsesiz çocuklar kurucak hususî müesseselerde yetiştirileceklerdir. Bu kabil çocuklar 7 yaşına kadar sıhat vekâletinin şefkat ve himayesi altında bulundurulacak ondan sonra maarif vekâletine devredilecektir.

Bu iş için belediyeler ve vilâyet bütçelerinden muayyen bir tahsisat ayrılarak sıhhiye vekâletine gönderilecek ve bu suretle kurulacak olan (Çocuk himaye müesseseleri) vekâlete bağlı müstakil bir müdürlükle idare edilecektir.

Yunus Emre gecesi

Büyük halk şairi Yunus Emre için 12 Mayıs çarşamba günü akşamı saat 20,30 da Eminönü Halkevinin tarih, edebiyat şubesi tarafından bir gece yapılacaktır. Buna ait bir program da hazırlanmıştır.

Zehirli gazlar kursu

Eminönü Halkevinde polis memuru komisyonerle jandarmalara verilen zehirli gaz kursu dersine dün de devam edilmiştir. 12 mayısta dersler nihayet bulacaktır.

Balkondan düşen ömer dün öldü

Bundan bir müddet evvel Nuruosmaniye civarındaki evinde kazancısı pencereden düşerek ağır surette yaralanan ve Cerrahpaşa hastanesine kaldırılan Ömer ismindeki suuru muhtel yaralı dün ölmüştür.

POLİSTE: Birdenbire Patlayan Dinamit

Bekçiyi yüzünden ağır surette yaraladı

Davutpaşada Kemal isminde bir bekçi bugün öğle üzeri deniz kenarında balık avlarken, elindeki dinamit birdenbire patlamış sol elini bileğinden, sağ elinden de üç parmağını koparmıştır. Bekçi yüzünün sol tarafından da ağır surette yaralanmıştır. Yaralı ifade veremeyecek bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bir çocuk düştü yaralandı

Kumkapıda Bayramcauş mahallesi 16 numaralı evde oturan 6 yaşında Nişan evin parmaklığından düşerek ağırca başından yaralanmış, tedavi için Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bir çocuğun kolu kırıldı
Sirkeci'de İbnikemal sokağında 15 numaralı evde oturan Zahir ismindeki çocuk arkadaşı Bedri ile top oynarken düşmüş sol kolu kırılmıştır. Tedavi için hastaneye kaldırılmıştır.

Bir kavga ve cerh

Kantarçılarda oturan Musa, yumurtacı Halil ile kavga etmişler ve bu kavga neticesinde Halil, Musayı elinden yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış suçlu yumurtacı Halil de yakalanmıştır.

Bir otomobil devrildi

Beşoğlunda Su terazi sokağında oturan kunduracı Andon, nişanlısı Mari ile kendilerine aid hususî otomobil ile Sarıyerden gelirlerken numarası henüz anlaşılmamayan bir otomobil ile karşılaşmışlar ve bu otomobile çarpmamak için yapılan yanlış hareketten dolayı devrilmişlerdir. Her ikisi de yaralanmıştır. Yaralı nişanlısı Şişli hastahanesine kaldırılmışlardır.

Bir motosiklet kazası

Dün saat 14 raddelerinde köprü üstünde bir motosiklet kazası olmuştur.

Öğrendiğimize göre Belediye motosikleti postacılarından Kadri köprü üstünden geçerken Ahmet isminde ameleden birine çarpmıştır. Ani olan bu müsademede her ikisi de hafifce yaralanmış ve tedavi için Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Öğle neşriyatı:
Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 muhtelif Plâk neşriyatı, 14 son.

Akşam neşriyatı:
Saat 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Eminönü Halkevi sosyal yarı-dım şubesi namına konferans, 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları saat ayarı, 21,15 orkestra, 22,15 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 plâkla sololar opera ve operet parçaları, 23 son.

Bir gazete müdürünün evinde yangın

Bursa sokağında İzzet Bey apartmanında oturan Jurnal Dorvan gazetesi müdürü Jotentinin evinde yangın çıkmış ise de derhal söndürülmüştür. Ev sigortalı olduğu için tahkikat yapılmakta ır.

BORSA - PIYASA 3-3-937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	626, 50	627,
Nevyok	0,7879	0,7870
Paris	17,5725	17,5575
Milano	14,9675	14,955
Brüksel	4,6675	4,6638
Atina	87,23	87,1610
Cenevre	3,4437	3,4410
Sofya	63,8467	63,7958
Amsterdam	1,4363	1,4350
Prag	22,6656	22,6475
Viyana	4,2186	4,215
Madrid	13,8866	13,8755
Berlin	1,96	1,9580
Varşova	4,1644	4,1610
Budapeşte	3,9744	3,9712
Bükreş	107,2625	107,170
Beğrat	34,3175	34,29
Yokohama	2,7425	2,74
Moskova	24,105	24,125
Stokholm	3,0970	3,0944

PARALAR

	Aış	Satış
1 Sterlin	622,	627,
1 Dolar	122,	126,
20 Frank	110,	113,
20 Liret	120,	125,
20 Bel. Frangı	80,	84,
29 Drahm	19,	22,
20 Is. Frangı	570,	580,
20 Leva	20,	23,
1 Florin	63,	66,
20 Kron Çek	70,	75,
1 Şilin Avus.	21,	23,
Pezeta	—,	—,
1 Mark	25,	28,
1 Zloti	20,	23,
1 Pengo	21,	24,
20 Ley	12,	14,
20 Dinar	48,	52,
Yen	—,	—,
1 Kron İsveç	30,	32,
1 Altın	1058,	1059,
1 Banknot	253,	254,

ESHAM

	Açılış	Kapanış
İş Bankası Mü.	—,	—,
" N.	—,	—,
" Ha.	—,	—,
Anadolu şm.	—,	—,
yüzde 50 Peşin	—,	—,
Anadolu şm.	—,	—,
yüzde 60 Va.	—,	—,
Anadolu şm.	—,	—,
100 de 100	—,	—,
Aslan çimento	—,	—,
Merkez Ban.	—,	—,

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu İ.P.	—,	—,
" " I V.	20,10	20,175
" " II P.	—,	—,
" " II V.	—,	—,
" " III P.	—,	—,
" " III V.	19,80	19,80
Ergani	95,—	95,
Sivas Erzu. I	—,	—,
" " II	—,	—,
" " III	—,	—,
Şark şm.	—,	—,
Yüzde 5 Hazı.	—,	—,
" 2 "	—,	—,

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu P. I	—,	—,
" Va. I	39,95	39,90
" P. II	—,	—,
" Va. II	39,95	39,90
" P. III	—,	—,
" V. III	—,	—,
" Mümes.P.	—,	—,
" " V.	44,60	44,60

POKER

Tıraş bıçağı yerine başka bir bıçak verilerse aldanmayınız

ISRARLA POKER Play

Tıraş bıçaklarını isteyiniz

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Gaziantep Memleket hastanesine ait 102 kalem cerrahi alât ile 56 kalem kulak boğaz burun ve 5 adet takım cihazı açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme: 5 Mayıs 937 Çarşamba günü saat 15 de Çağaloğlunda Sıhhat ve İltıma Muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda yapılacaktır.

2 — Tahmini fiyat: 1927 liradır.

3 — Muvakkat Garanti: 144 lira 53 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeyi hergün Komisyonunda görebilirler.

5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret odası vesikası 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya Banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyonla gelmeleri "2242."

İstanbul Defterdarlığından:

	Lira	Kr.
Küçükpazar : Uzunçarşı caddesinde eski 77, Yeni 320 Sayılı dükkânın 6/20 payı.	900	00
Beyoğlu : Taksim Ebuğadil mahallesinde defterdar caddesinde eski 49 yeni 61 sayılı 111,37 metre murabba arsanın 2/5 payı.	310	36
Beyoğlu : Tatavlada Şahin sokağında eski 46 yeni 50 sayılı 90,78 metre murabba arsanın tamamı.	81	70
Aksaray : Kâtipkâşım mahallesinin Albayraklar sokağında eski 82 yeni 96 sayılı ve 66 metre murabba arsanın tamamı.	99	00
Beyoğlu : Taksim kazancı mahallesinde saatçı sokağında eski 1, yeni 3 sayılı ve 98, 25 metre murabba arsa ve derununda bulunan kulübenin tamamı.	491	25
Büyükdada : Karanfil mahallesinde Karanfil sokağında yeni 19 sayılı ve 264 metre murabba arsanın tamamı.	127	00
Kuzguncukta : Eski tarla yeni ikinci sokakta eski 9 mükerreri yeni 14 sayılı 172,38 metre murabba arsanın 1/5 payı.	8	63
Fenerde : Dabağyunus mahallesinin Mimarçı çeşmesi sokağında eski ve yeni 1 sayılı evin 1/3 payı.	100	00
Çengelköyünde : Maslak caddesinde eski ve yeni 9 sayılı evin 1/4 payı.	120	00
Kuzguncukta : Konçina sokağında eski 98 yeni 25 sayılı evin tamamı.	300	00
Çengelköyünde : Çeşme sokağında eski 7/9 yeni 11/13 sayılı maa arsa barakanın tamamı.	35	00
Kandillide : Eski yeni mahalle Mektep, yeni Derman sokağında eski 1 yeni 1/3 sayılı evin tamamı	600	00
Çengelköyünde : Kaldırım caddesinde eski 10 yeni 18 sayılı ve 91,35 metre murabba arsanın tamamı...	91	50
Küçükpazar : Rüstempaşa mahallesinin Uzunçarşı caddesinde eski 109 yeni 292 sayılı dükkânın 90/240 payı...	468	75
Kuzguncukta : Konçina sokağında 36 sayılı ve 172,28 metre murabba arsanın tamamı	43	13
Kandillide : Kilise ve üçüncü sokakta eski 49 yeni 10 sayılı 63,20 metre murabba arsanın tamamı.	15	87
Kuzguncukta : Bahçe sokağında eski 19/21 yeni 17/1 sayılı evin tamamı	400	00
Kandillide : Kilise sokağında eski 75 yeni 51 sayılı evin 1/2 payı.	60	00
Kumkapıda : Şeyh Ferhat mahallesinin Musalla sokağında eski ve yeni 14 mükerreri sayılı ve 168,30 metre murabba arsanın tamamı.	673	00
Kandillide : Ayazma arkası sokağında eski 16 yeni 12 sayılı evin 2/24 payı...	20	85
Burgazda : Eski ve yeni sarnıç sokağında 33 mükerreri sayılı ve 135 metre murabba arsanın tamamı	54	00
Kumkapı : Kürkçübaşı Süleyman ağa mahallesinin taşçılar caddesinde eski 30 yeni 40 sayılı evin 14/176 payı...	63	64

Yukarıda yazılı mallar 14-5-1937 Cuma günü saat 14 de peşin para ile satılacaktır. Satış bedeline istikrazı dahil % 5 faizli hazine tahvil-leri de kabul olunur. Taliplerin % 7,5 peşin akçalarını vakti muayyeninden evvel yatırarak Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (F.) (2405)

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı
Pazardan başka günlerde öğle - den sonra saat (2.5 tan 6 ya kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hasta - larını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah 9.5 - 12. saatleri ha - kiki fıkara mahsustur. Muayene - hane ve ev telefon: 22398. Kişlik telefon: 21044.

Akba müesseseleri

Ankara'da her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müessesesinde bulabilirsiniz. Her dille kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstiklâl gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin Ankara acentesi. Parker dolma kalemlerinin Ankara satış yeridir. Telefon: 3477

T.H.K. PIYANÇOŞU
GÜN DOĞARKEN

BİR BİLETLE
ÜMIT HAKIKAT OLUR

SERVET KAYNAĞIDIR

İstanbul İkinci icra memurluğundan

Naciye'nin tasarrufunda olup birinci derecede Emniyet Sandığına ipotek ettiği ve tamamına (2000) lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Kammerhatun mahallesinde karnavalo sokağında eski 30 yeni 38 No.lu tarafeyni Habibe menzili ve kadimeteş bahçesi ve bir tarafı Tantarandan intikalli Ef. menzili ve tarafı rabii tarikiam. Yol ile mahdud maa-bahçe evin evsafı aşağıda yazılıdır. Mezkûr hanenin bodrum katı zemini çimento döşeli bir mutfak ve çamaşır yalağı ve ocağı haraptır. Zemin kısmen malta döşeli bir taşlık üzerinde bir helâ bir kömürlük ve kapısı gayrimevcut bir oda ve arka cihette bir aralık vardır. Birinci kat: Bir sofa üzerinde sabit yük dolap birisi cumbalı iki oda bir helâ vardır. İkinci kat ufak bir sofa üzerinde sabit yük dolap ve zemini ahşap ufak bir mutfak balkonlu bir oda ve zemini çimento ve etraftı demir korkuluklu bir tarası ihtiva etmektedir.

Mezkûr haneye çift kanatlı demir kapıdan girilir burada zemini mermer döşeli bir antre ve ayrıca bir camkânlı kapıdan geçilir. Zemin ahşap döşeli bir sofa üzerinde mermer yalâkl bir musluk taşı ve iki oda vardır. Mezkûr gayri menkulun döşeme, tavan ve merdivenleri ahşap diğer aksamlı kârgirdir. İçinde terkos ve elektrik tesisatı vardır ve zemin kat pencereleri demir parmaklıklardır. Umum mesahası 66 m.2 olup bundan 56 m' 2 bina ve kalanı bahçedir. Evsafı yukarıda yazılı gayri menkul tapudaki kaydında olduğu gibi açık arttırmaya vaz edilmiştir.

Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirâk edecek müşterilerin kıymeti muhâmmenenin % 7,5 nispetinde peş akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil olmaları icap eder.

Arttırma şartnamesi 12-5-937 tarihine müsadif çarşamba günü Dairede mahallî mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 14-6-937 tarihine müsadif pazartesi günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek birinci arttırmada bedel, kıymeti muhâmmenenin % 75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın teşahhüdi baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edilerek 29-6-937 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 16 ya kadar Dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır.

2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfi kan hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan ipotekli alacaklarla diğer alâkadaranın ve irtilak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı mübâtelere birlikte Dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kılınır. Müterakim vergi, tenviriye ve tanzifiyeden ibaret olan belediye rûsumu ile delâliye resmi ve Vakıf icaresi bedeli müzayededen tenzil olunur.

20 Senelik vakıf icaresi taviz bedeli müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 934/1768 numaralı dosyada mevcut evrak ve mahallen haciz ve takdirdi kıymet raporunu görüp anlayacakları ilân olunur. (2503)

İstanbul Deniz Ticaret Müdürlüğünden:

Denizyolları İşletmesinin Marmara hattı postalarının 937 senesi nav-lun tarifelerinde bu kerre mühim tenzilât yapıldığı gibi aynı veçhile Marmara havzasında bu vapurlarla gelen ve müteakiben giden mallara münhasır olmak üzere yüklem ve boşaltma işleri için İstanbul Liman İşletmesinden verilecek nakil ve cer vasıtalarının tarife ücretlerinin de yüzde elli indirildiği ve ton başına alınmakta olan on kuruşun da beş kuruşa tenzil edildiği alâkadarana ilân olunur. "2465."

Dans Profesörü

Parisin 1937 senesinin yeni dans figürlerini öğrenmek isteyenlere müjde

Beyoğlu İstiklâl caddesi Türkuaş dans dershanesinde Kemal Sami Bayere müracaat. Hergün sabah ondan akşam dokuz kadar ders-hanesi talebelerine açıktır.

Kadın dişcisi

MARİ SOLLBERGER

DIŞ TABİBİ

İstiklâl caddesi, Lüksenburg Ap. Perşembe ve pazar günlerinden maada hergün saat 9 dan 12 ye ve saat 14 den 18 e kadar kabul ettiğini sayın müşterilerine bildirir.

YAZ GELDİ KOSTÜM ve PARDESÜNÜZÜ

Şehrin en mütelevvi ve mükemmel çeşitlerine malik bulunan Yalnız GALATADA meşhur

EKSELSYOR

Büyük elbise ticarethanesinden tedarik ediniz Bayanlara mahsus MANTOLARIN enyal

ve külliyyetli miktarda ÇOCUK

KOSTÜMLERİ vardır

Rekâbetsiz fiyatlarla yalnız

Galata'da EKSELSYOR da bulacaksınız

Kütahya Vilâyetinden:

1 — Kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulan Kütahya merkezinde yeniden yaptırılan Hastahane binasının 15402 lira 80 kuruş keşif bedelli kalorifer tesisatının ihalesi günü olan 30-4-937 tarihinde talip çıkmadığından 2490 numaralı ihâlât kanununun kırkinci maddesi mucibince bu işin bir ay içinde pazarlıkla yaptırılmasına karar verilmiştir.

2 — Şartname, proje ve keşifnamesi bir lira mukabilinde Vilâyet Daimî Encümen Başkâtıplığından istenebilir.

3 — Pazarlık Kütahya valiliği makamında toplanacak daimî encümen huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 1155 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafia Vekâletinden alınmış mühendislik vesikası ve onbin lira değerinde bir kalorifer tesisatını iyi bir şekilde yapmış olduğuna dair bir vesika ibraz etmesi şarttır.

Taliplerin bu bir ay zarfında dördüncü maddede yazılı vesaike birlikte Vilâyet Daimî Encümenine müracaat etmeleri ilân olunur. (2488)

Ereğli Kömür Havzası Sağlık Komisyonu Başkanlığından:

1 — Zonguldakta Kömür Havzası Sağlık teşkilâtı için 4988 lira 35 kuruş muhammen bedeli 267 kalem eczayı tıbbiye pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İsteklilerin 375 lira teminat akçesile birlikte 6 - Mayıs-937 Perşembe günü saat on beşte Zonguldak Maden Dairesinde toplanacak Sağlık Komisyonuna müracaat eylemeleri ilân olunur. "2498"

Lokman Hekim

Mecmuası

Her muallime, her mektepliye, her alıyey, her köylüye, her kese pek lâzımdır.

Bundan faydalı bir mecmua bulamazsınız.

Zayi

1936 yılında İzmir Bölge sanat okulundan aldığım tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Büyükdada Karanfil mahallesinde No. 7 ŞEREF

Mobilyesile kiralık veya satılıktır

Çengelköy Bekâr deresi caddesinde iskeleye üç dakika mesafele 16 No. lu hertarafı muşamba döşeli 5 oda bir salonu bulunan yeni köşk binlerce güller arasında hertürlü meyva ağaçları havagazı, su tesisatı vardır. Talib olanlar içindekiler müracaat etsinler.

Operatör

RIZA ÜNVER

Doğum ve kadın hastalıkları mutahassısı

Çağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 22 Mavi yapı Telefon: 22683

Dans meraklılarına müjde

En kısa bir zamanda iyi dans öğrenmek isterseniz ve ucuz bir fiyat ile vakit kaybetmeden dans profesörü Yorgo'ya müracaat etsinler.

Adres: Beyoğlu Tokatlıyan oteli arkasında Topçekenler sokak No. 31. birinci kat.

FABRİKA YERİ ARANIYOR

Merkezi bir mahalde 500 ilâ 1000 metro murabbanda, sahil olursa tercih edilir. Bahçekapı Hasan ecza deposuna müracaat.

Satılık hane

Cerrapaşa Cami sokakak 18 numara merhum doktor Zekinin evi. Hergün sabah 12 ye kadar müracaat.

1356 Hicri Seler	1353 Rumi Nisan	
22	21	
Yıl 1937, Ay 5, Gün 124, Kasım 178		
4 Mayıs : Salı		
Fırat suyunun artması		
Vakitler	Vasatı sa. d.	Ezani sa. d.
Güneş	5 54	09 46
Öğle	12 11	5 03
İkindi	16 04	8 45
Akşam	19 09	12 00
Yatsı	20 53	1 45
İmsak	2 58	7 50

Sahibi ve umumî neşriyatı idare eden Bağmuharrir

E. İzzet

Basıldığı yer: Matbaai Ebüzziya